

MAGYAR LÁMPA

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: dr. Gyárfás Elemér

Churchill beszámolót mondott a tengeri háború állásáról

Anglia kétezer hajóval a német támadások között
is el tudja látni a világforgalmat. — Az angol
miniszter mondja, hogy elhárították a tengeri
kereskedelem veszélyeit

Londonból jelentik: Churchill az alsóház szerdai ülésén beszámolt a tengeri háború eseményeiről. Megállapította, hogy a német támadás első sorban az angol hadi és kereskedelmi tengerészet ellen irányul. Ennek ellenére Anglia több mint kétezer hajóval el tudja látni a forgalmat. A tengerügyi hivatal feladata, hogy biztosítsa Anglia világkereskedelmét. A jövőben is lesznek veszteségek, — mondotta Churchill — de biztos abban, hogy máris elhárították az angol tengeri kereskedelmet fenyegető veszedelemet. A továbbiakban Churchill kijelentette, hogy több mint ezer kereskedelmi hajó szállhat szembe a támadókkal. Az elszünetelt veszteségek főként mágneses aknáknak tudhatók be, de az így okozott veszteségek kétharmada a semlegeseket érte. Hangzott, hogy ezek az aknák nem jelentenek új dicsőséget és karácsony után már módjában lesz az ellenük alkalmazandó módszerekről beszámolni. Hangzott továbbá ezután Churchill, hogy a német áruk lefoztalása csak ellenrendszabály a német módszerek ellen és nem okozhat komoly károkat a semlegeseknek. Ezután a haditengerészet veszteségeiről számolt be és kijelentette, hogy meg kell fizetni a tengeri ellenőrzés árát.

Német megállapítás szerint 194 hajó 736 ezer tonnával az angolok vesztesége

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung közli a német hadvezetőség hivatalos számbavételét azokról a veszteségekről, melyek az Anglia felé haladó ellenséges és semleges hajókat november végéig érték. Eszerint a háború kezdetétől november 29-ig terjedő három hónap alatt buvárhajók vagy aknák elsüllyesztették 194 hajót 736 ezer tonna tartalommal. Ebből az összes veszteségből 68 hajó 224 ezer tonnatartalom a semlegeseké, a többi 126 hajó, összesen 512 ezer tonnatartalommal az angoloké.

Angol repülőgépek a Friz-szigetek és Schleswig-Holstein fölött

Berlinből jelentik: Szerdán este angol repülőgépek átröpültek a Friz-szigeteket és Schleswig-Holsteint. A német léghárító tüzérség azonnal működésbe lépett és kényszerítette az ellenséges gépeket, hogy északi irányban eltérjenek. Megállapodást nyert, hogy az angol repülőgépek dán felségjog alá tartozó terület felett szálltak el. A repülő német terület felett nem dobtak bombát.

Hajópusztulások az aknák miatt

Amszterdamból jelentik: Az Orsa nevű 1478 tonnás angol gőzös elsüllyedt.

Koppenhágából jelentik: Az Olletovt nevű 3500 tonnás dán szénszállító gőzös az angol partokon aknára futott és elsüllyedt. Hat ember életét vesztette.

Osloból jelentik: Az 1024 tonnás „Frimula” norvég gőzös robbanás következtében az Északi Tengeren elsüllyedt. Nyolc tengerész eltűnt.

Az 1934 tonnás „Paralos” görög gőzös a Themze torkolatánál elsüllyedt. Három ember meghalt. Nem sikerült megállapítani, hogy a gőzös aknára futott-e, vagy megtorpedózták.

loké. A megállapítás olyan jelentések alapján történt, melynek valóságát angol részről is megerősítették. A német hivatalos jelentés a következő mondatot fűzte a számbavételhez: „Tekintettel arra az ismeretes körülményre, hogy angol részről a saját hajóikban és különösen az angol partok közelében való veszteségeket elhallgatják, — az összes veszteség számát lényegesen magasabbra lehet venni.”

A Deutsche Allgemeine Zeitung e hivatalos jelentéssel kapcsolatban a következőket írja: „Német részről az első összegező jelentés október végén jelent meg. Egész addig a háború kezdetétől 115 hajó süllyedt el 475 ezer tonnatartalommal. Ez a szám most november végén fölemelkedett 194 hajóra 736 ezer tonnatartalommal. Tehát negyedmillión tonna tartalom új hajóvesztés volt az eredménye a mi tengeri hadviselésünknek abban az időben, mikor az angol kormány és tengerügyi hivatal saját magával és a világgal elhatározta, hogy végeztek azzal a veszéllyel, ami az angol szigeteket fenyegette. Néhány nappal ez előtt hirdette Chamberlain és Churchill, hogy az aknaveszéllyel éppennyi végezni fognak, mint ahogy a német buvárhajókkal végeztek. A legfontosabb eszköznek erre a célra a veszteségek elhallgatását tartják. Az elhallgatás angol módszere miatt kell számolni azzal, hogy a tényleges veszteség lényegesen magasabb.” A lap etekintetben hivatkozik a római Giornale d'Italia egyik cikkére is, mely azt mondja, hogy a német hadihajók az óceánokon „természetesen semmi hírt nem adhatnak sikereikről, mert ezzel tartózkodási helyüket árulnák el, míg Anglia a maga veszteségeiről hallgat, mert a világnépszerűség előtt nem akar további presztizsvesztést szenvedni.”

Miamból jelentik: A 3500 tonnás „Dráva” jugoszláv gőzös utban Haiti felé jelentette, hogy léket kapott és süllyedőben van. A „Flora” nevű holland gőzös segítségére sietett.

Lengyelország és Csehország visszaállítására idegen kisebbségek nélkül

Londonból jelentik: Az angol felsőház szerdai ülése során lord Buxton hangzott, hogy a béke egyik előfeltétele Lengyelország és Csehország visszaállítása néprajzi alapon, tehát idegen kisebbségek bekebelezése nélkül.

Az angol-francia tengeri zsákmányolás eredménye is 736 ezer tonna

Londonból jelentik: A háború kezdete óta a szövetségesek dugáruellenőrző szolgálata feltartott és lefoglalt hétszázharminchatezer tonna árut. Ebből négyszázhatvanhatezer tonna Anglia, kétszázhatvanhatezer Franciaország foglalt le. A legutóbbi hét folyamán az angol ellenőrző szolgálat tizenháromezer hétszáz tonna árut foglalt le.

Bűnös világ büntudat nélkül

A Szeplőtelen Fogantatás kultusza a magyar katolikuságnak jóval a dogmáivá emelés előtt régi hagyománya. Már a tizenharmadik században dedikálnak hazánkban templomot a fiszteleterre és kódexünk is sokszor megemlékezik róla. A Debreceni-kódex írja, hogy Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepe kivált „a magzatos asszonyoknak kell megilleniök, es bizony töredelmességgel, igaz gyónással, oltárhoz járással a mai naphoz készülniök.” A barokk korból több szabadtéri Immaculata-szobrunk maradt fenn.

III. Ferdinánd az 1656. esztendőben elrendeli, hogy a nagyszombati egyetem tartozik vallani és védeni a szeplőtelen fogantatás tanát és hogy senki akár most, akár a jövőben professzori székét nem tölthet be, ha előbb meg nem esküdött rá, végül pedig, hogy senki sem szabad egyetemi fokozatra emelni, mielőtt e tanítás megvallására szintén esküvel nem kötelezte magát.

Az ünnephez fűződő népszokások még alig ismertek. A Szeplőtelen Fogantatás ünnepe a matyó cselédek, akiket a sok munka miatt gazdáik nyáron nem eresztettek el hazulról, hajadonfóvel és gyalog teszik meg Mezőkövesdtől a jeles búcsújáróhelyig. Mútravebelyig, a farszótól útát. Az ünnepet Gőcsejben így nevezik: Földtöltő Boldogasszony, mert ettől fogva nem jó szántani.

A Szeplőtelen Fogantatás tana szerint Szűz Mária ment maradt minden büntől: az eredeti büntől és a személyes bűnöktől egyaránt. Lelkének fehérségét soha sem árnyékolta be bűn. A megváltás történetében neki jutott nagy szerep, az istenanyaság, megóvta őt ettől.

Feltűnő az, hogy kegyetlen korunk nemzedékei, még a magukat buzgóknak tartó katolikusok is, milyen érzéketlenül állanak a bűnnélküliség, a lelki tisztaság csodája, a Szeplőtelen Fogantatás előtt. A bűnös embernek legvégzetesebb kísértése: csekélybe venni a bűnt. Ma ismét olyan időköt élünk, mikor egészen ijesztlő módon megcsappant ez a büntudat. A bűnös ember rendkívül könnyen csinál magának elméletet, mely elkövetett bűneiről megnyugtatta, azokat jelentetelen gyarlóságoknak tünteti fel, vagy éppenséggel emberségünk természetes, vagy egyenest kívánatos velejárlának; aztán szó elméleteket, amelyekkel — ami még rosszabb — eleve igazolja jövőendő bűneit s hegyébe még a szalontológiát sekevényességgel, sokszor jámborabbaknál is, elkeni a bűn logikus következményét, a kárthatót.

Hogy pedig a talajnélküli általánosítások légtüres régiójába ne tévedjünk, próbáljuk érzékelhető, érinthető távolságból szemlélni a büntudat jelenlegi nagyarányu hiányát és ennek a hiánynak a következményeit.

Elsősorban a mindenütt fenyegető és sok helyen már kitört háborúra gondolunk. Vajjon nem a büntudat hiánya indítja el egyénekben és közösségekben a meggondolatlan, igazságtalan lépéseket? Vajjon nem a büntudat hiánya okozza az igazságtalansághoz való önző, makacs ragaszkodást és a céltudatosan számító és dolgozó rosszakarát garázdálkodását?

Nézzünk szét azután az egyes államok problémáinak, nehézségeinek a labirintjában. Mennyi jóakarató és jószándékú terv bukik el

Puhlmann-tea

mérsékli a köhögést, oldja a nyálát, jótékonyan hat a tüdőre!

Kapható minden gyógyszárban! **Eredeti csomagolás 106 és 144 lel.** — Gyermekek részére is. Lerakat: „Digitális”, Oráste, 1761 847/a.

a végrehajtók lelkiismeretlenségén!

Ilyen értelemben olvashattuk a minap is a gyulafehérvári *Unirea*-ban a miniszterelnök programját taglaló vezércikkben azt a megállapítást, hogy az ország problémáinak a gyökerénél erkölcsi válságra bukkanunk és ennek a válságnak az orvoslása nélkül a legpontosabban felépített terv is összeomlik.

Nézzünk szét egyházaink, egyházi testületeink, egyesületeink körében. A legnagyobb mulasztások és hibák sem ébresztenek egészséges büntudatot. Lelki érzéketlenség dúl a kötelességteljesítések frontján, különösen a közösségi életben.

Nézzünk szét a családi életben. Ami ez előtt szentély volt, ma hideg, önző számítások kerete lett. A szeretet közössége helyett önzés keftesben, vagy legfeljebb hármásban. Tagadhatatlan, hogy gazdasági okok is közrejátszanak ebben, de a legfőbb baj erkölcsi: éppen a büntudat beteges hiánya.

Folytathatnók így tovább. A büntudat hiánya roppant károkat okoz az élet minden sík-

ján. S ami a legtragikusabb, már az anyagiak terén is érezzük a végzetes károkat, pedig a bűn semmibevétele éppen a lelki értékek megtagadását és az anyagiak feltétlen, pogány szolgálatát jelentette. Ezért a másik nagy kísértés együtt jár az előbbivel. Eszerint az ember a *hegyelmet*, általában a természetfölötti valóságokat, Isten barátságát csekély, árnyékszerű dolgoknak tartja a messze világító, látható jelen világi értékek mellett. Ezért megkörnyékezi az embert a gondolat: érdemes-e egy egész életnek az áldozatát, minden hűségét és erőki-fejtését ezekre az árnyékszerű dolgokra fordítani?

Nos, hát ezekre a végzetes kísértésekre ad megfelelő választ a Szeplőtelen Fogantatás ténye. A bűn igenis olyan nagy dolog, hogy a bűnös lélek nem állhat meg Isten közelségében, még ha személyes felelősség nem is terheli érte a hordozóját. A bűn olyan nagy dolog, hogy természetfölötti belenyúlás tud csak megszabadítani tőle. A bűn olyan nagy dolog, hogy a bűntelenség egész más világot jelent és más világ szépségeit tárja fel az ámuló szemek előtt. Úgy, ahogy a Szeplőtelenül Fogantott örök-szép alakjában megmutatkozott.

Szeplőtelen Fogantatás ünnepe legyen tehát ráébredés a bűn borzalmas valóságára és a kegyelem, az Istenbarátság egyedülálló, multhatatlan értékére. (k. n.)

Feltűnő üdvözlések a magyar államfőhöz névnapja alkalmából

Az olasz, német és francia rádió barátságos megnyilatkozásai

Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyarországi kormányzó névnapja alkalmából a külföldi rokonszenve imponálóan nyilatkozott meg.

A római rádió szerdán este a magyar himnusz eljátszása után nagyobb beszédben köszöntötte Horthy kormányzót. Elmondotta, hogy az olasz nemzet lélekben egyesül a magyar nemzettel és vele együtt ünnepel ezen a bensősége magyar ünnepén. Ezután felsorolta Horthy kormányzó érdemeit és különösen azt méltatta, hogy Horthy Miklós kivezette az országot a bolsevista zűrzavar börtönéből. Szavait így fejezte be:

— Az olasz rádió hódolattal és szeretettel köszönti Horthy Miklóst, a magyar történelem ragyogó alakját, katonai és férfitüri erények meg-

személyesítőjét, a magyar nemzet atyai vezérét. Éljen a baráti magyar nemzet!

Berlinből jelentik: A berlini német rádió ünnepi adását is a magyar himnusz hangjai vezették be. A német üdvözlő beszédben bő részletességgel fölemlítették Horthy Miklós huszéves kormányzásának nagy érdemeit. A szónok feltűnő heveses szavakban hangoztatta, hogy a kormányzó államférfiúi bölcsessége nem maradt mögötte a háború alatt tanúsított vitézségének és katonai erényeinek. Az üdvözlő beszéd a kormányzó életével ért véget.

Párizsból jelentik: A francia rádió ünnepi külön műsort szentelt Horthy kormányzó méltóságának. A műsort Lamoureux volt miniszter, a francia-magyar társadalmi alakulás elnöke vezette be. Rámutatott Horthy kormányzó történelmi jelentőségére és arra a nagy szerepre, melyet a nemzet élén immár két évtized óta betölt. Ezután gróf De Vienne volt budapesti francia követ beszélt és a többi között a következőket mondotta:

— Megadott nekem és büszke vagyok rá, hogy megérthetem: mit jelent ez a név: Horthy. Tudom, hogy Magyarország kormányzója milyen helyet fog elfoglalni és milyen foglalat el ma is a magyar nemzet történelmében, mert ő már életben bevonult a történelembe.

A volt budapesti francia követ magyar nyelven így fejezte be szavait:

— Sokáig éljen Horthy Miklós, Magyarország kormányzója!

Ezután Sauvageaux egyetemi tanár beszélt magyar nyelven és hangoztatta, hogy Horthy Miklós névnapján a franciák is az ünneplők sorában vannak.

Szófia-ból jelentik: A magyar-bolgár főiskolai egyesület is rádióeladásban ünnepelte meg Horthy kormányzó névnapját.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsorai:

APOLLÓ: PACSIRTA.

CORSO: TAMARA.

DORIAN: ÉLNI AKÁROK „JUDIT”.

Meghalt Balásy Dénes

Székelyudvarhely. Saját tud. Az Udvarhely-lyel szomszédos Bethlentfalva községben folyó hó 5-én elhunyt Balásy Dénes ny. kereskedelmi iskolai igazgató, aki a székelységnek egyik kiválóan képzett, tapasztalatokban gazdag, nagy tudású fia volt. Székelybethlentfalván 1854-ben született ősrégi székely családból. Középiskolai tanulmányait a székelyudvarhelyi római katólikus főgimnáziumban végezte, ahol 1874-ben tett érettségi vizsgálatot szülőfalujának másik kiválóságával, Soó Gáspárral együtt. Az érettségi után a kolozsvári tudományegyetem bölcsészeti karára iratkozott be, ahol tanári oklevelet szerzett. Egyideig a kolozsári „Ellenzék” munkatársa volt, majd 1885-ben Budapestre neveztek ki kereskedelmi iskolai tanárnak. Erdemi elismerésül később igazgatói címet kapott. Nyugalomba vonulása után a főhatalom megváltozását követő időkben szülőfalujába tért vissza, ahol az ősi rögöt szántogatta. Fővárosi tanár korában gazdag irodalmi működést fejtett ki. 1890—1892-ig a Középiskolai Szemlélet szerkesztette. Számos cikke jelent meg a fővárosi és vidéki lapokban és a legtekintélyesebb folyóiratokban. Nagyobb önálló művei, melyek megjelenésükkor megérdemelt figyelemben részesültek: Nyelv, nemzetiség, nemzet. — Régi székely nóták szöveggel és dallammal. — Kulturkrónikák. — Lefordította németből és kiadta dr. Connerth Jánosnak A székelység alkotmányának történetiája című művét, amelyet a legújabb történetírók is forrásmunkaként használtak. Amíg a Magyar Párt és annak kaszinója Udvarhelyen működött, többször megfordult ott és emlékeiből a gazdag tapasztalataiból sokat mesélt az ifjabb nemzedéknek. Most, néhány napi betegség után, szöszatos ajka elnémult és megért pihenni az édes anyaföldbe, amelyet életében annyira szeretett. A székelység nagyok között az ő emlékét is áldva emlegeti az utókor.

Felsősziléziából csatorna épült az Odera-hoz

Tovább építik a csatornát az Oderától a Dunáig. — Az Odera-Duna közti csatorna átkötő vizutatót létesít a Keleti-tenger és Fekete-tenger között

Berlinből jelentik: Hat évi építés után átadják a forgalomnak a Hitler Adolf-csatornát és ugyanakkor megkezdik az Odera-Duna csatorna építését is. A csatorna Gleiwitzből indul ki és Koselnél torkollik az Odera-ba. Ezzel megnyílik a felsősziléziái szén- és vas lömleges szállítási útja. A csatornán évente négymillió tonna árut lehet szállítani. Mérete olyan, hogy az Odera legnagyobb, hétszázötven tonnás hajói is közlekedhetnek rajta. Építésénél négyezer munkást foglalkoztattak. A munkanapok száma négy és félmillió volt.

Az új Odera-Duna csatorna főként azt a célt szolgálja, hogy a felsősziléziái szén könnyen szállíthatóak délre. Ez lesz az utolsó szakasza annak a vizutnak, amely a Keleti-tengertől a Balkánig vezet és a német keleti vizeket még szorosabban összekapcsolja a Balkán államokkal. A csatorna háromszázhusz kilométer hosszú lesz és Koseltől Bécsig vezet.

Aláírták a román-szlovák kereskedelmi és folyamszállítási egyezményt

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Tegnap a külügyminisztériumban fontos egyezményeket írtak alá a Bucurestiben tartózkodó szlovák gazdasági küldöttség és az ez ügyben kijelölt román bizottság. Az egyezmények szabályozzák a kereskedelmi és folyamszállítási kérdéseket, a tüzeti és elszámolási problémákat, valamint általában a szállítási és tarifális ügyekben felmerült nehézségeket, hátrítják el. Román részről az egyezményt George Caranfil külügyi osztályfőnök a román bizottság elnöke, szlovák részről Horsa miniszteri tanácsos a szlovák bizottság vezetője írták alá.

Plébános csak figyelmébe!

Három betlehemes játék

a nép számára

Írta: Magyar Bálint és dr. Czumbel Lajos

Karácsonyi betlehemesjárára kiválóképpen alkalmas. Ara legkezebb 10 darab rendelése esetén darabonként 3 lel. Tíz darabnál kevesebbet nem lehet rendelni. — A portóköltség 5 lel.

Pénz előre küldendő.

Finnország függetlenségi ünnepe a csatazaj között

**Roosevelt és a svéd király meleg üdvözlő táviratai
a finn államfőhöz**

Helsinkiből jelentik: A finn főváros csütörtökön zászlódíszsel jelezte, hogy Finnország függetlensége kikiáltásának 22-ik évfordulóját ünnepli. Kallio köztársasági elnök ez alkalomból megható ünnepi beszédet mondott a rádióban. A fővárosban visszamaradt lakosság attól tartott, hogy az ünnepi alkalommal a szovjetrepülők bombázásának lesznek kitéve. A bombázás azonban elmaradt.

Londonból jelentik: Roosevelt elnök az Egyesült Államok népe és kormánya nevében megleghangú üdvözlő táviratot intézett Kallio finn köztársasági elnökhöz a finn függetlenség 22-ik évfordulója alkalmából. Táviratában hangoztatta őszinte reményét, hogy a jelenlegi tragikus napokat nemsokára boldogabb idők váltják fel, lehetővé téve, hogy a finnek zavartalanul folytathassák nemzeti életüket és kulturájuk fejlesztését.

**Svéd értesülés szerint a szovjet félmillió sereget
összpontosított a finnek ellen**

Stockholmból jelentik: Az Aftonbladet helsinki jelentése szerint a szovjet hadvezetőség félmillió embert összpontosított a finnek ellen ezer harcikosival és ötszáz repülőgéppel. A lap szerint a szovjet parancsnokság elhatározta, hogy mindenáron kihasználja a nagyhideg beálltaig rendelkezésre álló időt s a támadásokat az emberéletben és anyagban való veszteségekre tekintet nélkül folytatják. Hír szerint a szovjet eddig már huszezer embert vesztett halottakban, foglyokban és sebesültekben anélkül, hogy eddig komolyabb eredményeket értek volna el.

**A finn katonák biznak a tavaszig való
kítartásban
Petsamótól délre visszavonultak**

Helsinkiből jelentik: A finn hadsereg tisztjei a külföldi sajtó képviselői előtt nyilatkoztak és lehetségesnek tartják, hogy a finn hadsereg tavaszig megtarthatja állásait. A tisztiek kijelentették, hogy a hó és a jég jó szövetségesei Finnországnak.

A finn csapatok Petsamótól délre megerősített állásaikba vonultak vissza és nyugodtan várják a partraezállott orosz csapatok támadását.

**Szovjet repülőgépek pusztulása a téli
viharban**

Helsinkiből jelentik: Szerdán délelőtt 8 szovjet bombavető repülőgép Sami mellett, egy erdőn keresztül repült. A gépek szélviharba kerültek és az erdő fái közé zuhantak. Mind a hat gép kigyulladt és elégett.

**Olasz értesülés az oroszok elégtelen
főlkészüléséről**

Rómából jelentik: A „Corriere della Sera” a finn—orsos hadműveletek eddigi eredményeiről ad áttekintést és azt mondja, hogy az oroszok

mellyel az amerikai nép bámulatát keltették fel. *Stockholmból jelentik:* A finn nemzeti ünnep alkalmából a svéd király Kallio finn köztársasági elnökhöz küldött táviratában kifejezésre juttatta Svédország meleg megértését és rokonszenvét a súlyos megpróbáltatásokat átélő Finnország iránt.

**Amerikai segítségnyújtás a finn polgári
lakosságnak**

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök Johnes-el, a szövetségi kölesönügyek igazgatójával és Norman Davis-el, az amerikai Vöröskereszt elnökével arról tanácskozott, hogyan lehetne segítséget nyújtani a finn polgári lakosságnak. Johnes kijelentette, hogy még nem határoztak etekintethen semmit, de amint megszerzik a segítségnyújtást, főként gabonát, gyapotot és tengerit küldenek.

eddig mindössze 15 kilométernyit tudtak előhaladni a kareliai arcvonalon, de ezt is csak óriási veszteségek árán. A lap szerint az orosz hadműveleteket Mereskov leningrádi vezérkari

A finn hadvezetőség hivatalos jelentése:

80 orosz tankot tettek harcképtelenné. — Több orosz támadást visszavertek Karéliában, de azért néhány kisebb jelentőségű hadállást feladtak. — Az oroszok légi és tengeri támadása Petsamo ellen. — Negyvenezer finn katona áll szemben nyolcvanezer oroszral

Stockholmból jelentik. A finn hadsereg főparancsnoksága közli:

Csapataink ötödikén a kareliai földszoroson több orosz támadást visszavertek. Megsemmisítettek nyolc orosz harcikosit. Ezzel az ellenségeskedés megkezdése óta a finnek által harcképtelenné tett szovjet harcikosik száma nyolcvanra emelkedett. A szovjetrepülők többször felderítő repülést végeztek, de eredménytelenül. Eredménytelenek voltak az orosz bombavető repülőgépeknek Petsamo vidékén végrehajtott légitámadásai is.

Helsinkiből jelentik: A legújabb finnországi jelentések szerint a kareliai arcvonalon szerdán első ízben léptek működésbe a finn harcikosik. A kareliai arcvonalzakaszon negyvenezer finn katona áll szemben nyolcvanezer szovjetkatonával. Több orosz hadihajó Petsamo elé érkezett, más hadihajók pedig a Finnországtól délre fekvő szigeteket főleg bombázták.

Az északi államok osloí értekezlete katonai segélynyújtásról is tanácskozik, de inkább békeközzvetéssel akar föllépni

Párizsból jelentik: A „Jour” szerint az osloí értekezlettel kapcsolatban elterjedt hírekben arra lehet következtetni, hogy Svédország és Norvégia nem szorítokzik csupán a tiltakozás bejelentésére és plátói rokonszenvnyilvánításra, hanem kézzelfogható segítséget szándékozik nyújtani a finneknek különböző katonai szolgáltatások formájában, de az is lehet, hogy az osloí értekezleten újabb békekezdeményezés lát napvilágot,

főnök vezet, ki az utolsó pillanatig erősködött amellett, hogy a Finnország elleni hadjáratra háromszor annyi hadsereg kell, mint amennyit Moszkvában tervbe vettek. A moszkvai politikusok azonban amellett voltak, hogy öt gyalog hadosztály és egy gépesített hadosztály elégséges a Mannheim-vonal áttörésére. Mereskov viszont azt állította, hogy három egész hadsereget kell összpontosítani, ha az áttörést keresztül akarják vinni. Most, hogy az események Mereskovnak adnak igazgat, a nagyobb hadseregek összpontosítását a szovjet rézéről elhatározták, de most a felvonulás a rossz időjárás miatt nehéz, s még a meglévő támadó csapatok utánpótlása is szinte leküzdhetetlen természeti akadályokba ütközik.

**Olaszország finnbarát magatartása
messzemenő következményekkel járhat**

Londonból jelentik: Az angol sajtó élénk figyelemmel kíséri az olasz sajtó finn-rokonszenv megnyilvánulásait. A Daily Telegraph szerint Angliában kellemes benyomást keltett, hogy nagyszámú olasz önkéntes jelentkezett a finn hadseregbe és ezeknek az önkénteseknek kiadják az utlevelet. Egy később kijelölendő helyen gyűjtőtáborokat állítanak fel és onnan szállítják majd őket Finnországba.

A finnek iránti római rokonszenv tüntetésekkel a párizsi Temps is foglalkozik, s azt állítja meg, hogy Olaszország magatartása messzemenő következményeket vonhat maga után.

**A dánok és esztek tartózkodnak a finn—
orosz viszályba való beavatkozástól**

Koppenhágából jelentik: A Folketing-ben fölvetették a kérdést, hogy a kormány nem tartaná helyesnek a szovjettel való diplomáciai kapcsolatok megszakítását. A kérdés feletti vitát százötvenhat szavattal három ellenében elvetették.

Tallinból jelentik: Észtország külügyminisztere a parlamentben kijelentette, hogy a kormány szilárd elhatározása, hogy nem avatkozik be a finn—szovjet viszályba és csak megfigyelő magatartásra szorítkozik.

Tallin és Helsinki között megszakadt a távbeszélő összeköttetés.

A finnek harcimodora abban áll, hogy a lehető legnagyobb ellenállást fejtsek ki a legkisebb áldozattal. Ezért adtak fel néhány kisebb jelentőségű hadállást a kareliai földszoros első vonalában. Igen gyenge erők kerültek itt szembe a szovjet első támadásaival, de mégsem engedtek át olyan pontokat, amelyek katonai szempontból értékesek lettek volna.

**Szovjet repülőgép fehér zászló lengetése
között**

Párizsból jelentik: A „Petit Parisien” helsinki jelentése szerint egy szovjet bombavető repülőgép Petsamo környékén a finn arcvonal mögött lengett. A pilóta fehér zászlót lengett. A finnek meglepetve látták, hogy a repülőgépből nemcsak a pilóta szállott ki, hanem felesége és két gyermeke is. A pilóta elmondta, hogy így mentette ki családját Szovjetországból.

mely hasonló lesz a hágai békeajánlathoz. Most azonban a kérdés bonyolultabb, mert a finn—orosz viszályban tett svéd közvetítő akciót Moszkva kereken elutasította. Az Oeuvre szerint ötezer svéd önkéntes érkezett szerdán Finnországba, továbbá két vonati löszerekkel és egy vonat ruharakománnyal. Olaszországból ötven újabb repülőgépen kívül sok önkéntes is érkezett.

**SCHUTZ ANTAL
DOGMATIKA**

A katolikus hitigazságok
rendszere. Új, bővített
kiadás, két kötetben,
Fűzve 900 Lei és portó.

1.000.000
1.000.000

Mi az? Duplán látok??
Nem! Egészen jól lát,
mert ha sorsjegyeit a

MERCUR
SORSJEGYARUDANAL

vásárolja, úgy a DEZEMBER 15. és 18.-iki húzásokon
mind a két sorozaton nyerhet.
VÁSÁROLJON MEG MA SORSJEGYET.

Helyi cím: „Dacia“ Bank Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 9.

Az orosz hadijelentés:

Északról és keletről nagy előretörést tettek a szovjet csapatok. — Karélia nyugati részében áttörték a finn fővédelmi vonalat. — Olasz jelentés szerint is Petsamo lángokban áll

Moszkvából jelentik: A szerdán kiadott szovjet hadijelentés győzelmekről számol be. A jelentés megállapítja, hogy a Murmansk irányában haladó orosz csapatok az ellenség ellenállásának megtörésével Petsamótól délre harmincöt kilométerre nyomultak előre. A Petrosavodszk irányából előnyomuló csapatok sikeres ütközetek után állították a Nurmes-Jönsau-i vasutvonalat és az országhatártól 60—65 kilométerre nyomultak előre. A karéliei földszoros nyugati részében az orosz csapatok tűzérési tűz után a Wuoksi folyó mentén áttörték a finn fő védelmi vonalat és északi irányban nyomulnak előre.

Helsinkiből jelentik: A sarki tenger partján állomásozó szovjet csapatok tüzeltek polgári személyeket szállító hajókra. Két hajót elveszteknek lehet tekinteni.

Moszkvából jelentik: Szovjet jelentés szerint Tytarsaari sziget közelében megsemmisítettek egy finn tengeralattjárót.

Illetékes finn körök szerint ez valószínű, mert érthetetlen, hogy a finn tengeralattjáró miért kalandozott volna a sziget közelében, miután a finnek onnan már eltávoztak és az oroszok még kedden megszállták a szigetet.

Nyolcszáz ezer főnyi orosz sereg a finn arcvonalon
Négy szakaszon folyik a harc

Rómából jelentik: A Messagero helsinkii külföldi tudósítója jelenti:

A finn harcvonala vezényelt orosz seregek száma a szakértők szerint 800 ezer fő. A Lagoda-tóól északra heves tűzérési párbaj folyik. A Je-

ges-tenger partjain finn gépesített alakulatok visszatérésre kényszerítették az oroszokat. Petsamo lángokban áll. A szovjet repülők Hangó világitótornyát akarták bombázni. Három repülőgép közül egy a tengerbe zuhant.

A petsámói és karéliei arcvonalon kívül még négy szakaszon folyik a harc. Négy orosz hadoszlop igyekszik előnyomulni különböző irányban, amelynek a feladata nyilván az, hogy elvágja Finnország szárazföldi összeköttetését Svédországgal. Teriokit, ahol a szovjet által életrehozott finn vörös kormány székkel, finn repülőgépek bombázták, úgy hogy a falut ki kellett üríteni.

Irány: a nikkeltányák elfoglalása

Helsinkiből jelentik: A Petsamo környékén vívott csatában eljött orosz hadifoglyok kijelentése szerint a szovjet hadvezetés az a parancsot adta a csapatoknak, hogy mindenáron meg kell szerezniök a salmijaarvi-i nikkeltányákat.

Anglia olajat szállít Finnországnak és vadászrepülőgépeket

Zürichből jelentik: Jól értesült angol körök megerősítették, hogy Anglia nagyobb mennyiségű olajat szállít Finnországnak. Eddig husz katonai repülőgépet is szállítottak.

Londonból jelentik: A Press Association jelenti, hogy Finnországnak engedélyt adtak angol vadászrepülőgépek és különféle hadianyagok vásárlására. Pillanatnyilag Anglia harminc vadászrepülőgépet szándékozik eladni Finnországnak.

Belgium vállalja a Népszövetségen az elnöklést. — Az olasz fasiszta nagytanácsot összehívták

Genéből jelentik: Az eddigi hírekkel ellentétben Belgium mégis elvállalja a népszövetségi tanács és közgyűlés elnökségét. Valószínű azonban, hogy az elnöki székben Belgiumot nem a külügyminiszter, hanem De-Wiart, a katolikus párt vezére fogja képviselni.

Rómából jelentik: Csütörtökön összehívták a fasiszta nagytanácsot. Biztosra vehető, hogy a nagytanács tárgyalni fogja a fontosabb nemzetközi kérdéseket, de nem biztos, hogy erről hivatalos jelentést adnak ki.

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Római félhivatalos közlés szerint a fasiszta nagytanács ülését péntekre összehívták. Az ülés iránt feszült érdeklődés mutatkozik, nemcsak Olaszországban, de a hír vétele után mindenütt a külföldön is. Egyelőre a nagytanács üléséről azt a felvilágosítást adták, hogy a tanácskozással bizalmas jellegűek lesznek. Tárgysorozatát sem hozták az ülésnek nyilvánosságra, de annyi mégis köztudomású lett, hogy a fasiszta nagytanács ülése szoros összefüggésben áll a mai külpolitikai helyzettel, különös tekintettel arra a fordulatra, amit Szovjetország Finnország elleni támadása

létrehozott. A nagytanács ülésének legfontosabb tárgya tehát Olaszország legközelebbi külpolitikai jövőjének meghatározása lesz. Megvitatják a német, angol, francia feszültség következtében Olaszországot érintő problémákat, behatóan megvizsgálják a fasiszta Olaszországnak a Balkán kérdésben elfoglalható magatartását, itt sem vesztve szem elől Oroszország esetleges fellépését és végül tanácskoznai fognak az ország belső gazdasági és katonai teljesítő képességének fokozásáról.

A nyugati háború háromhónapos mérlege

Berlinből jelentik: Német részről hivatalos nyilatkozat formájában adták közre a háromhónapos nyugati háború mérlegét. A közlemény mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a mostani háború teljesen újszerű. A német álláspont, amelyet Hitler már többször leszögezett, a háborúban is érvényesül és megmarad eredeti alapelveinél: a francia határok tiszteletben tartásánál. A németek csak a francia támadások visszaverésére szorítkoznak és tűzérésük is csak a francia ágyúk tüzelését viszonozza.

Panaszok az árelenőrzés körül

Nehéz igazságot tenni az árdrágítás kérdésében. A fogyasztó elégtétellel olvassa, ha a hatóságok elsőrendű fontosságú közszükségleti cikket árusító kereskedőket magas bírsággal sújtanak és nagyon érthetően megbotránkozik, ha mégis azt kell tapasztalnia, hogy a sarki boltosnál, a mézárósnál magasabb áron kénytelen beszerezni a petróleumot, sőt, lisztet, húst, stb., mint ahogy azt a hatóságok kötelezőleg előírták. A közönség panasza, felháborodása mindenesetre indokolt és az is megszelvényelést érdemel, hogy hol a termelőben, hol a kereskedőkben, hol pedig a hatóságokban keresik a bajok okát. De az is bizonyos, hogy a kereskedőknek legalább egy része, a kisemberek szintén nincsenek túlságosan megelégedve a helyzettel és panaszaikból hihetőnek látszik, hogy ők sem minden vonatkozásban használvezői a rendkívüli viszonyoknak.

A kiskereskedő éppúgy válsággal küzd, mint a fogyasztó. Az árdrágítás megfékezésére irányuló törekvések sok esetben nem ott nyulnak bele a dolgok intézésébe, ahol az áruk a termelőtől a fogyasztóig vezető útjukban valóban megdrágulnak. A hatóságok nem tudják elejétől végéig figyelemmel kísérni ezt az utat, vagy ha észre is veszik a kritikus pontokat, valamilyen ok miatt nem ott lépnek közbe visszacsorító, fegyvelmező eréllyel és büntető könyörtelenséggel, ahol kellene. Egyszerűen szólva: a nagykereskedőnek, a nagyközvetítőnek semmi baja sincs; sőt: számára a rendkívüli viszonyok csak a még gyorsabb gazdagodás lehetőségeit nyújtják. A kiskereskedő azonban megnyomorodik.

Panaszolják, hogy sok elsőrendű fontosságú cikket a hatóságilag megállapított legfelső ártárnál drágábban vásárolnak a így azokat lehetetlenül magas áron eladni. Így például a petróleum maximális ára 4 lej, ugyanakkor a kiskereskedő a helyegköltség beleszámításával 5 lejért vásárolja, tehát 6 lejnél olcsóbban nem is adhatja el. A törvény előírja ugyan, hogy a számlával igazolt beszerzési árhoz hozzászámíthatnak a kiskereskedők 5 százalék kezelési költséget és 12 százalék hasznót, de ennek ellenére megbírságozzák a kiskereskedőt, ha a maximális árat túllépi. Már ebből a példából is világosan kitűnik, hogy a hatóságok nem osztják el egyenesen az intézkedések súlyát, s hogy helyenkint túlságosan ránehezednek az árforgalom tényezőire míg másutt, a jelek szerint nem érezhetik súlyukat. Ez okozza a legtöbb elsőrendű fontosságú cikk forgalmánál a ma tapasztalható visszás helyzeteket. Nem a maximális árak túl alacsonyok, hanem azok az árak, amelyeken a kiskereskedő az árut beszerezni kénytelen. Azért a kiskereskedő ma állandó rettegések között árul. A maximális árakat nem tudja betartani és sohase tudja, mikor jelenti fel valaki. Olyanok is vannak, akik már csak régi vevőkkel állanak szóba, akiknek megbízhatósága felől bizonyosak lehetnek. Mások ugyoldják meg a kérdést, hogy nem tartanak petróleumot lisztet, stb., aminek árusításánál csak ráfizetéssel tarthatnák be az ármaximális parancsát. Sokan azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy bezárják üzletüket addig, amíg normális idők nem következnek be. Mert egy harmincezer lejes bírsággal nemcsak üzletük fennállását, hanem egész, esetleg évtizedek munkájával szerzett vagyonukat kockáztatnák.

Megkísérelték, hogy az áruorsót ellenőrző hivatalnál kérjenek orvoslást, rámutatva arra, hogy a nagykereskedők megrendszabályozásának hiányában ők nem bírják tiszteletben tartani a legmagasabb árakra vonatkozó rendelkezéseket. De ott ezzel a válasszal intézték el őket:

— Csálnak maguk ugyanis eleget a mérlegen...

Nem állítjuk, hogy a kiskereskedők mind partikái pontossággal bűnnek a mérleggel, de ezzel a probléma még nincs megoldva. Különbösen is sok panasz van ez ellen a hivatal ellen. A kereskedők körében tiznaponkénti és most félhavasokénti jelentkezésénél nem áll elég hivatalnok rendelkezésre; a kereskedők napokat töltenek el, amíg az új árkiírások alakításait elvégzik s nem tapasztalják azt az előzékenységet és azt a jóindulatu törekvést az összes érdekek kiegyenlítésére, amit a helyzet komolysága és a kormányzati tényezők határozott utasításai is megkívánnak.

Az árdrágítás megfékezéséről szóló törvényes intézkedések alkalmazása még sok kívánivalót hagy hátra.

Elfogult apák

*

Gyakran ülök a klubban egy hölgytársasághoz, amelynek tagjai csak mérsékellen kendőzöttek s enyhén lakkozott körmeik nem rómköveken, hanem kötöttük fürge kezelésében villognak a délutáni kávé elfogyasztása és a társasági pletykák megtárgyalása közben. Kicsit klubszerűen is talán ez a kedves kötöke-sarok, itt-ott hangzanak is el reá elmés megjegyzések, már az újságba is kirták, de a hölgyek nem zavartatják magukat kötött-ruhát és pulóvert termelő hasznos időtöltésükben és rendületlenül forgatva a házi ipar békés lándzsácskát, igen kellemesen terjesztik maguk körül a klub szellemével, színezetével annyira elmentés családiasság légkörét.

Nem csoda, hogy ebben a légkörben néha arra ragadtatom magam, hogy családfeji gondjaimmal és örömeimmel hozakodjam elő, ami pedig szintén nem túlságosan stílusos itt s a hölgyek, bár nem mind szigorúan családi alapokra építették életüket, türelemmel, sőt olykor, különösen, mikor apai minőségemben büszkélkedem, meleg érdeklődéssel hallgatják bejelentéseimet.

Szó mi szó, ez az apai büszkeség néha nagyonis elhatárolódik rajtam, mert én se vagyok kivétel azok közül az apák közül, akik a gyermeküket a legszebbnek és a legokosabbnak tartják a világon. Egyszer így kiáltottam fel elfogultságomban:

— Hogy ez az én kislányom milyen hallatlanul értelmes. Nem is tudom, honnan veszi ezt a csodálatos esztét.

Mire valaki rávágta hirtelen:

— Egészen bizonyos, hogy az anyjától... De a társaság másik tagja még jobban fel-találta magát:

— Dehogy, drága... Magától örökölte. Hiszen van magának annyi esze, amennyivel egy hat éves gyerek akár lángész is lehet.

Ez a megjegyzés, amely alkalmas arra, hogy végig sértse az embert, még jobban serkentett arra, hogy minden alkalommal, mikor a társasághoz ülök, elmondjam a kislányom leg-újabb nagyszerű mondását.

A napokban épp javában kérkedtem leg-frissebb, valóban szellemes kijelentésével, mikor egy másik családapa került a társasághoz, akinek ugyanolyan korú leánykója van. Végig-hallgatta elbeszélésemet, aztán lekicsinylő kéz-legyintéssel jegyezte meg:

— Az semmi. De hallgassák meg, mit mon-dott az én kislányom.

És lelkesen adott elő egy esetet, amely vi-szont az ő gyermekének nem mindennapi szel-lemi képességeit bizonyította. Óriási sikere volt. A hölgyek letették a kötőtűt és úgy tapsoltak neki.

Nem hagyhattam magam. Ebben a társa-ságban már hónapok óta csodálatom magam és a gyermekemet s most tessék, beront egy jövevény, egy idegen, egy senki, akil csak ki-vételes alkalomkor lát az ember a klubban és elragadja tőlem a babért. Megfeszítettem emlé-kezetemet, hogy visszaidézzem a legröpkébb pillanatokat is kislányom hátszandós életéből s válogassak zsenge szellemének összes, eddig figyelmemre se méltatott és soha még el nem be-szélt, föl nem jegyzelt megnyilatkozásai között; elővettem kisnoleszemet, amelynek sok-sok lapján örökítettem meg az utókor számára az én egyetlenkém minden valamirevaló ötletét és hiúságomban mélyen sértve jelenttem ki:

— Hát igen... ügyes, ügyes. De ez semmi. Hallgassanak csak ide.

Rendkívül fordulatos esetet meséltem el, amelynek csattanója homéroszi derűtséget és ószinte álmélkodást váltott ki a társaságból. De a másik családapa nem bírta elviselni diadalomat. Belevörösödött, dühbe jött, előkapta ő is jegyzőkönyvét és lázasan kezdett tapozni benne.

— Jól van, — mondotta, — elismerem, hogy okos gyerek az ön kislánya is. De az anyémnek mégis különb mondásai vannak.

— Az lehetetlen, — vágtam vissza indulato-san, mialatt a társaság feszült várakozással leste a fejleményeket. — Az én kislányom öt-

Ugyanabban a hónapban KÉTSZER lehet SZERENCSEJE

Az Állami Sorsjáték új játék-terve havonta két húzást ír elő, mialatt még

TÖBB ESÉLYT

nyújt a nyeresre és meggazdagodásra.

A két húzáson, december 15-én és 18-án, az Állami Sorsjáték körülbelül

80.000.000 leit oszt szét.

A december 15-iki sorozat sárga sorsjegyekkel sok KÖZÉP és KIS NYEREMÉNYT oszt szét.

A december 18-iki sorozat kék sorsjegyekkel csakis igen NAGY NYEREMÉNYEKET oszt szét.

Teljesen csak az élvezi havonta az esélyeket, aki egyszerre MIND A KÉT SOROZATON játszik.

Térjen be még ma kedvelt sorsjegyárudájába és vásárolja meg sorsjegyeit, mert nem lehet azokat fentartani az Ön számára a húzás előestéjéig.

DECEMBER 15. I-KI HUZÁS TERVE SÁRGÁ SORSJEGYEK

A december 15-iki sorozat sárga sorsjegyeinek húzása alkalmával az Állami Sorsjáték (matca) a következő osztható nyereseményeket osztja ki:

1	1.000.000	1.000.000
2	800.000	1.800.000
3	600.000	2.400.000
4	400.000	2.800.000
5	300.000	3.000.000
6	200.000	3.000.000
7	100.000	2.400.000
8	50.000	1.800.000
100	20.000	1.000.000
1000	2.000	2.000.000
10000	800	8.000.000
		32.000.000

Szintén december 15-én az U. F. C. R. sorsjáték (anexa) a következő osztható nyereseményeket osztja ki:

20	100.000	2.000.000
50	20.000	1.000.000
100	15.000	1.000.000
1000	1.000	1.600.000
1600	1.000	1.600.000
8000	200	7.200.000

DECEMBER 18. I-KI HUZÁS TERVE KÉK SORSJEGYEK

A december 18-iki sorozat kék sorsjegyeinek húzása alkalmával az Állami Sorsjáték (matca) a következő osztható nyereseményeket osztja ki:

1	5.000.000	5.000.000
1	3.000.000	3.000.000
1	2.000.000	2.000.000
1	1.000.000	10.000.000
10	1.000.000	2.000.000
20	100.000	10.000.000
1000	10.000	32.000.000

Szintén december 18-án az U. F. C. R. sorsjáték (anexa) a következő osztható nyereseményeket osztja ki:

5	400.000	2.000.000
50	40.000	2.000.000
200	10.000	2.000.000
4000	400	7.600.000

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

letei rendkívüliek... egyenesen megdöbbenők és legmélyebb meggyőződéseim szerint utólr-hetetlenek.

— Hát, — fortyant fel erre ő, — pedig én be fogom bizonyítani, hogy az anyém szelle-mesebb...

— Fogadjunk, — erősködtem, — hogy az anyém többet ér.

— Rendben van, fogadjunk egy feketébe... A hölgyek lesznek a zsűri. All a verseny.

És felrálva sorakoztattuk fel a két gyer-mek mondásait. Nekihévültünk. Alig bírtuk be-várni egymás csattanóját, hogy kezdjük a ma-gunk esetét. Jobbnál-jobb gyermek-ötletek ke-rültek elő az apai noteszekből és az apai emlé-kezetekből. A hetedik mennyországba szálltunk már, angyalszárnyak suhogása hallzott és forró igyekezettel iparkodtunk lefőzni egymást. Oly-kor ellenfelem látszott győztesnek, de a követ-kező pillanatban én kerekedtem felül. A zsűri eleinte mindent félretéve figyelt, hogy tárgyi-lagos döntőbíró lehessen, de mi kifogyhatatlanok voltunk gyermekünk elmességének bizo-nyításában. „Az semmi“ — intettük le egy-mást újabb érveket, újabb bölcs, kedves, meg-lepő, mély, szellemes, naiv, tudákos és szem-telen mondásokat hozva elő. A társaság már unni kezdte a dolgot, de bennünk lankadatlanul lobogott a nemes versengés szent hevülete; minden ötlet, minden csattanó után diadalit-iasan tekintettünk körül, lesve a hatást, ami idővel már nem is volt észlelhető, mert a höl-gyek, akik, sajnos, nem anyák s nem ismerik

elégge a szülői elfogultságot, belefásultak az ügybe, már oda se figyeltek, divatról, színház-ról, társasági botrányokról kezdtek beszélni, de mi már rájuk se hederítettünk, nem láttuk, nem hallottuk többé őket, de egymást se, csak a magunk szavát figyeltük remegőn, a magunk gyermekének édes látomásán ittasultunk, mi-alatt türelmetlenül és mérgesen intettük le egy-mást:

— Az semmi! Az semmi!

Hogy ki lett a győztes, azt nem tudhatom. A zsűri már rég elszéledt s mi még mindig bőszen tromfoltuk egymást fáradhatatlanul. Éreztük homályosan, hogy eldöntetlen és soha el nem dönthető a verseny, mert az örök első-ség, az örök diadal egy valakié, a Gyermeké.

(j. b.)

Óriási csatorna a Keleti-tenger és a Fekete-tenger között

Berlinből jelentik: Német gazdasági kö-örökben óriási csatorna tervéről tárgyalnak. A terv szerint a német Oderát a Hitler-csatornán. a Visztulán és a Dnyeszteren át az orosz Dnyeperral akarják összekötni. Így közvetlen összeköttetést nyernek a Fekete- és a Keleti-tenger, sőt az Északi-tenger között is.

Nagy bajban van Mezőbaj

Négymillió háromszázezer leies kárát keresi az árviztől súított bihar-megyei község. — A Fekete-Körös szörnyű tréfája Mezőbaj községgel és környékével. — Orkános vihar után víz alá került négyezer hold terület. — Többméteres ár borította el és döntötte romba a lakókázak tömegét

A kárról mindenki beszél, de a kártérítést senkise vállalja

— Árvay Árpád riportja —

Bihar megye délnyugati csücskében fekszik Mezőbaj község. Sok szó nem szokott róla esni, semmiről se nevezetes. Ugy látszik, balsorsok faluja ez, ahol még az is rejtve marad a világ elől, ha véletlenül történik valami. Pedig most is történt. Olyan esemény, amire a falu jelenlegi lakóinak unokái, sőt ükunokái is borzalommal fognak majd akár száz év múlva is visszagondolni.

Árvíz pusztított a faluban.

A Fekete-Körös, amely az alföldi, humuszos földet öntözi és segíti termővé, szörnyű tréfát üzött Mezőbajjal. Tengerré vetemedett és százhát család siratja ezt a tréfát, mert soknak közülük egész nemzedéki vagyonuk ott pusztult az örvongve tomboló ár sodrában. Másoknak egész évi termésüket vagy házukat, gulyájukat rabolta el könyörtelenül a víz, ez a megvadult jóbarát, amely máskor oly szeliden, oly békésen simogatja végig a bihari alföld szorgalmasan munkált földjeit.

Nagy híre mégsem volt ennek a tragédiának. Hisz háború, sőt háborúk kellős közepén élünk. Emberéletek ezrei se számítanak, sőt nemzetek sorsa se sokat nyom a latban. Nem csoda tehát, ha a mezőbaji tragédia eddig csak a község szűk falai közé korlátozódott.

Vészirt hoz a lovasember

Még október 30-ról 31-re virradó éjszaka történt a baj. A falu református magyar lakossága esti istentiszteleten a reformáció emlékét ünnepelte. Amikor vége lett az istentiszteletnek, mint rendszeren, szép békében hazabandukoltak a bajiak és nem is sejtették, hogy milyen rémséges éjszaka várakozik rájuk.

Pedig a borzalom már ott leselkedett a szomszédos községek táján. Előzőleg orkános vihar seprert végig két napon keresztül az egész vidéken. A Fekete-Körös dagadni kezdett és az egyik gátör, aki reggel a faluba jött, el is újságolta, hogy embereket keres közmunkára, mert a gátakat erősíteni kellene. Egy kicsit tanakodtak rajta, de azután mindenki megnyugodott, mert látták, hogy a gátör békésen a kocsmába tér és ott iddögöl zavartalanul. Ha pedig a gátör egész napon át a kocsmában ülhet, akkor nagy baj csak nem lehet?

Már sötét este borult a falura és a községtől 1—2 kilométer körzetben fekvő tanyák népe is nyugovóra tért. A jölelkek álmát aludva ki gondolta volna, hogy a szomszédos aradmegyei Vadász község felől lovasember vágat, mint a berzalmak óráinak előhárnoke. Este kilenc óra után riadt rá csak az első, legszélső tanya népe a félelmetes valóságúra és szinte eszelősen szakadt fel az emberekből a kiáltás:

— Jön a víz! Jön a víz!

De talán a vészkiáltás sem tudott olyan sebesen repülni, mint amily gyorsan a fenyegető ár a mezőbaji tanyákra rázúdult. Szinte percek alatt körülvetették a szélső tanyát a hullámok, majd feltartóztathatatlanul, örült vágatában rugaszkodott neki a víz a többi tanyáknak.

A lovasember szinte összeroppanásig hajszolta lovát, hogy bevigye a faluba a veszély hírére és segítséget kérjen onnan, de minden pillanatban úgy látszott, hogy a víz még a lónál is gyorsabb lesz s végzetes sebességével még saját vészírét is megelőzi. *Igy történt, hogy mire a falu dobosa este tíz óra tájban az árvízveszedelem hírére dobolta, az első tanyán már megkezdte pusztítását a víz.*

A falu felriasztott népe tisztában volt vele, hogy magát a községet veszély nem érheti. Magát a falut az ármentesítő esatorna veszi körül, illetve választja el az árvízveszélyes területtől. Az árvédő esatorna mellett hatalmas töltés húzódik hosszú kilométereken át, ezen hármily magas víz sem igen

tud átesapni. De a községhez valóságos kis tanyavidék tartozik. Egymástól 7—800 méterre, sőt néhol másfél-két kilométerre fekszenek a tanyák elszórtan s azok mindegyikében emberek laknak. Ott van a falu vagyonának legjava, földek, állatok, magtárak.

A víz egyre nő és nincs segítség!

A vészírre álmából felrebbent falu az ármentesítő esatorna felé tódult. A sötét éjszakában messziről hallatszott az előretörő víz morajlása, de a szuroksötét éjjeli órákban orruk elé is alig láttak

3-4 méter magas ár hengerelte le a virágzó tanyákat

Az emberek most már — hetekkel a szörnyű éjszaka után — fúsultak és szomorúak. De a rettegés még mindig ott bujkál a szemükben.

— Tizennégy tanya pusztult el. — magyarázza a falu bírja. *— A legkisebb 6, a legnagyobb 70 holdas volt. Most iszap fedi őket. Már ötödik hete múlt, de még most se tudunk kijárni a tanyákra s így a kárt se tudjuk felbecsülni teljesen. Van gazda, aki 500.000 leies kárt szenvedett, sőt a kisebbeknek mindenük oda maradt. Egyetlen gazdának tizenhárom szép szarvasmarháját ragadta el az ár. Másiknál az a különös eset történt meg, hogy a bikáját felsodorta a víz a ház tetejére és a szerencsétlen állat csupan bögött, üvöltött halálfelemében.*

Egy öreg gazda azzal toldja meg, hogy 1856 óta, tehát 83 éve nem volt hasonló árvíz, de az akkori se vitt végbe ilyen hatalmas pusztítást.

— Előbb méteres vízben gázoltunk a tanyákhoz — meséli —, hogy valami apróságot kiment-

Ki felelős a szerencsétlenségért?

A baj tehát megtörtént Mezőbajon. Tizennégy virágzó tanyát döntött romba az árvíz. Az okozott kár kb. négymillió lei. Ezenkívül 92 másik embernek egyéb, kisebb kára van. Ez is kitesz 300.000 leit. A lehetséges becslés szerint tehát négymillió háromszázezer lei lenne az összes kár. Tessék csak elképzelni, mit jelent egy ilyen kicsiny falunak! De ki fizesse meg ezt a kárt?

Aki felelős a borzalmas őszi éjszakáért és következményeiért!

És ki a felelős?

Erről aztán vita folyik szeltében-hosszában.

A falu ezt mondja: Belényes környékén valami zsilipeket és gátakat építettek mostanában. Azok felduzzasztották a vizet. A nagy esőzés miatt összegyült óriási vízmennyiség áttörte ezeket a gátakat

Viharos vita a Fekete-Körös társaság ülésén

A Fekete-Körös társulat ellen a károsultak oldaláról is sok vád hangzik el. Többen kártérítési perrel akarják megtámadni a társulatot, melyet a szerencsétlenség okozójának tekintenek. A társulat annyira tisztában van ezekkel a vádakkal, hogy december 5-én közgyűlést is tartott, melynek legfőbb napirendi pontját éppen az árvíz kérdése alkotta.

Majdnem két és félórás igen viharos vita fejlődött ki az árvíz kérdésében. Végül is olyan határozatot hozott a közgyűlés, hogy elhárítja magától a felelősséget, mert a társulat önkormányzatát már több éve nem élvezheti és az ügyeket kinevezett vezetőség intézi a minisztérium által megszbott hatáskörrel. Ennek tulajdonítható, hogy már második éve vízi mérnöke sincs a társulatnak, mert a minisztérium nem nevez ki ide vízmérnököt s így a szakszerű ellenőrzés is hiányzik. A mezőbaji árvízhez is csak két nap múlva szállt ki Szat-

az emberek. Fáklyák nincsenek, csak sápadtlángú petróleumlámpák. Vízben, sárban, göröngyökben bukácsol a tömeg s máris érzik, hogy segíteni nem tudnak. Szerszámok kellenének, anyag kellene, de se anyag, se szerszám! Szerszámok ugyan lennének a gáti őrházban. A nemrég ott tanyázott katonaság sok szerszámot hagyott hátra. *De az őrház be van csukva, a gátörök sehol sincsenek és a falusiak nem merik önkényesen leverni a lakatokat...*

Igy múlnak félórák, órák. Már hajnal felé jár az idő. A víz tombolva rohan előre. Már az összes tanyák víz alatt vannak és az ár a csatorna töltését ostromolja. *Ha pedig azon átsap, akkor egyesül a csatorna vizével és mentse a Teremtő az egész vidéket!*

A hajnali szürkületben félőruilt emberek bontakoznak ki a tanyák felől. Egyik párnat, takarót hoz a karján, másik gyermeket vagy asszonyt. Harmadik még egy lovat is meg tudott menteni. Van, aki csak pusztá bőrét hozza a szó legszorosabb értelmében, mert az árvíz minden ruhát letépett róla.

De sokan, nagyon sokan hiányoznak! Főként gyermekek, asszonyok és öregemberek maradtak oda az ártól ostromolt tanyákban.

Mikor megvirrad, csónakot próbálnak keríteni. Volna is csónak, de a gátör, aki végre mégis csak előkerült, ridegen azt feleli:

— Csak írásos engedélyre adhatom ki a csónakot! Tessék írást hozni Szalontáról, addig nem adhatom.

A esendőr puskatusa azután elintézi az írásbeli engedély hiányát és megindulhat a mentés a virradat első fényénél.

sünk, de mire a szobából kifordultunk, már vállig ért a víz. Két-három, sőt négy méter magas ár rohant végig tanyáinkon és Tamásda alatt az árterületen 7—8 méter magas víz gyűlt össze.

Természetes, hogy se szeri, se száma a rengeteg panasznak és háborzongató élménynek. Mint legmegkapóbbat, feljegyezzük Kertész István gazda eselődjének esetét. A szegény asszony álmából felriadva nem vagyonának, hanem csak háromhónapos kisgyermekének mentésére gondolt. De mire a csecsemővel karján kilépett lakása küszöbén, a víz már akkorára nőtt, hogy menekülni nem lehetett. Rémülteben felkapaszkodott tehát egy fára és ott kuporgott dideregve, fagyoskodva egész éjszaka karjai közt szorongatva pólyás gyermekét. A víz egyre jobban ostromolta a fát, az asszony mind feljebb és feljebb kúszott és szinte halálra váltan találták meg reggel nyolc óra után a bátor mentő falusi emberek, akik csónakokon szedték össze az elsodort tanyák népét.

és a víz hirtelen erővel zúdult előre. Belényesről jelezni kellett volna az irtózatos mennyiségű víz elindulását, de az ottani vízelvezetőt ezt elmulasztotta. *Allítólag a telefon nem működött. Így váratlanul és olyan mennyiségben lepte meg Mezőbajt a víz, ami soha még elő nem fordult, mert rendezettségű körülmények között a Körös áradását ki lehet számítani.*

Hatósági emberek: Érthetetlen ez az árvíz, melyhez fogható legalább nyolcvan év óta nem volt. Négyezer holdnyi területet öntött el az ár és szakszerű becslés szerint 5—6 millió köbméter víz zúdult alá a mezőbaji szögellésre. A Fekete-Körös Ármentesítő Társaságnak kellett volna elővigyázatossággal eljárnia, akkor talán elkerülhető lett volna a baj.

márról a kerületi mérnök s mire ez megérkezett, a baji tanyavilág már rég alámerült a Körös iszap-tengerében. A jelenleg még helyükön működő vízmesterek nem tudják ellátni a teelösségteljes szolgálatot és az alantas személyzet — pld. a gátörök — ezért nem állnak hivatásuk magaslatán.

A közgyűlés tehát semmi orvoslást nem hozott a baji árvíz károsultak fájdalmára. Folyik és ki tudja, meddig fog még folyni a meddő vita a felelősség kérdéséről. Mezőbaj tanyái pedig rombadölvé, iszapföld borítva alusszák téli álmukat. Lakóik földönfutókká, hajléktalanokká váltak. Ház, állat, kenyér, vagyon, minden munkájuk gyümölcse megközelíthetetlen iszaptemető alatt fekszik. Ők maguk pedig éheznek.

Nagy bajban vannak a mezőbajiak!

Ki fog segíteni rajtuk?

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 45
negyedévre 225, egy hóra 75 lel.
Külföldön: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk
vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése
szerint a várható időjárás: Valamivel hidegebb
idő, több helyen esők, a hegyeken kisebb hava-
zás. Kiseb élénkebb északi szél.

**ŐFELSÉGE MEGERŐSÍTETTE A MOL-
DOVAI ÉS OLTENIAI METROPOLITÁK
MEGVÁLASZTÁSÁT.** Bucarestből jelenti a
rádió hírszolgálat: Őfelsége a király ma alá-
írta Moldova és Oltenia legutóbb megválasztott
metropolitáinak kinevezésétől szóló királyi
dekrétumot.

Lapunk legközelebbi száma, a Szeplőtelen
Fogantatás ünnepeire való tekintettel, szombaton
a rendes időben jelenik meg.

**HIVATALOSAN BESZÜNTETTÉK A
DUNAI HAJÓZÁST.** Bucarestből jelenti: De-
cember 6-án a dunai hajózást hivatalosan be-
szüntették. A hajók és tutajok saját kockáza-
tukra folytathatják csak útjukat, de a biztosítási
vállalatok nem vállalnak felelősséget értük.

**A Püspökfürdő „Szent László” közös
tükörfürdőjében — meleg pihenőkkel —
állandóan nyitva van. Kedvezményes
jegyek e lap kiadóhivatalában kaphatók.**

**BEIKTATTAK HIVATALÁBA AZ UJ BEL-
ÜGYI ÁLLAMTITKÁRT.** Bucarestből jelenti a
rádió hírszolgálat: Ünnepléses külsőségek között
tegnap délután folyt le Horia Grigorescu belügyi
államtitkárnak beiktatása. Az új belügyi állam-
titkár beiktatásánál Ghelmegeanu belügyminiszter
is megjelent.

**Newyorkban megölték a német konzulátus
titkárát.** Newyorkból jelenti: Rejtélyes gyilkos-
ság áldozata lett a newyorki német konzulátus
egyik főtisztviselője: dr. Walter Engelberg kon-
zultási titkár. A titkár szerdán nem jelent meg
hivatalában és lakását is zárva találták. A kon-
sulátus hatósági segítségért folyamodott s beha-
toltak Engelberg lakásába, ahol a konzulátusi
titkár holtan találták. Fején hatalmas seb lá-
tongott. Megállapították, hogy gyilkosság történt.
A bűntény indítókaira és elkövetőjére nézve
egyelőre minden támpont hiányzik.

* Diana az egészség kincse.

**A ROMÁNIÁBAN LÉVŐ LETT- ÉS ESZT-
ORSZÁGI NÉMETEK IS ÁTKÖLTÖZHETNEK
NÉMETORSZÁGBA.** Temesvár. Saját tud. A né-
met konzulátus közli, hogy a Lett- és Esztor-
szággal kötött megállapodás alapján az ezen orszá-
gok államkötelekébe tartozó németeknek Német-
országba való átköltözésében résztvehetnek azok
a lett- és esztorozági németek is, akik Romániában
élnek. Felkéri a temesvári német konzulátus a
német népiséghez tartozó lett- és esztorozági né-
meteket, akik alá akarják magukat vetni az intéz-
kedésnek, hogy lépjenek érintkezésbe a konzulá-
tussal, a további felvilágosítások céljából.

Gazdaköri kögyűlés Székelyvéczkén. Szé-
kelyvéczkéről jelenti: A tavasz folyamán meg-
alakult Gazdakör most tartotta meg évi közgyű-
lését. A közgyűlésen a vezetőség meghívására
Orosz Károly országgyűlési képviselő, az EMGE
kerületi felügyelő elnököl. A közgyűlés ven-
dégét Csizsár G. András, a helyi tagozat titkára
közönlötté, Orosz Károly, az üdvözlő szavakra
meleghangú beszédet mondott. A közgyűlés a
további tárgyalás során határozatot hozott, hogy
kéthetes gazdasági tanfolyamot rendeznek. Elha-
tározták még, hogy a Gazdakör a lehetőség sze-
rint egy cséplőgép garnitúrát vásárol. A gyűlés
végén Csibhy István római katolikus plébános
mondott köszönetet a képviselőnek és további
támogatását kérte a gazdakör ügyében. A közgyű-
lés az uralkodó életével ért véget.

Adományok. Kozma Ádámnak D. D., Nagy-
várad 50 lelt küldött. Rendelhetési helyére jut-
tatjuk.

Uj rendőrkezesztor Dóván. Saját tud. Luca
Levi dévai rendőrkezesztort az államrendőrség
alfelügyelőjét Dunarea de Joara helyezték át.
Helyébe Braden Cornéli nevezték ki Déva város
rendőrkezesztorává.

A SZOVJET UJ KÖVETE BUDAPESTEN.
Budaestről jelenti: Charonov, új budapesti szov-
jet követ a követség teljes személyzetével meg-
érkezett Budapestre. A követ szerdán rövid bemu-
tatózó látogatást tett Csáky külügyminiszternél
és csütörtökön vagy pénteken nyújtja át megbízó-
levelét Horthy kormányzónak.

**Ünnepi nagymise a kilencvenedik szüle-
tésnap alkalmával.** Temesvár. Saját tud. Köz-
becsülésnek örvendő, eszeretreméltó matróna,
Novák Mária, néhai Novák Vilmos tisztviselő
özvegye szép ünnepet ért meg: szerdán ülte
meg kilencvenedik születésnapját. Ebből az al-
kalomból a helybeli józsefvárosi plébániatemp-
lomban ünnepi nagymise volt, amelyen az ün-
nepelt családjával és számos ismerősével
együtt résztvett. A nagymisét Wetzi György
hittanár mondotta, aki megkapó beszédet in-
tézett a kilencven esztendő matrónához. Hogy
ezt a nagy kort megérthette, ugymond, vegye
Isten különös kegyelmének, amelyre egyéb-
ként igyekezett is mindig méltónak lenni, pél-
daadó vallásosságával, jószívűségével és jóté-
konyságával. A megható ünnepségen résztvet-
tek az ünnepeltnek gyermekei: Elek Péter nyu-
galmazott szabadfalul főjegyző felesége, azüle-
lett Novák Aranka, Novák János tekintélyes
orvosai hentesmester és Novák Jenő dr. sze-
gedi törvényészki elnök, családjajakkal egye-
temben. Az ünnepeltnek tizenegy unokája és
kilenc dédunokája van.

**Meghalt Halmi Artur, a világhírű magyar
festőművész.** Budaestről jelenti: Szükszavu
newyorki távirat közölte, hogy Halmi Artur, a
világhírű magyar festőművész egy newyorki eza-
natoriumban meghalt. A nagy művész halálát
észséjs okozta. Pár nappal ezelőtt epaómléssel
szállították ezanatoriumba Halmi Arturt, de az-
tán komplikáció állott be, vérméregzés támadt
s a 73 éves művész kiszenvedett, három nappal
születésnapja előtt. Halmi Artur a régi konzerva-
tív magyar festőgárdá egyik legértékesebb alak-
ja volt s mesze óceánokon túl szerzett hírt, dí-
csőséget a magyar képművészetnek. 1866 de-
cember 8-án született törzsköcs budapesti cea-
ládól. Korán feltűnt festői tehetségével Benzur
iskolájában, 1899-ben megnyerte a Munkácsy-
díjat, azzal Párizsba, majd Münchenbe ment. So-
kára dolgozott Munkácsy műtermében is, 1907-
ben már olyan nagyhírű arcképfestő volt, hogy a
Vanderbilt-család meghívására Amerikába ha-
józott s ott is telepedett le. Széduletes karrierje
a László Fülöpét is felülmulta. Öt-tíz ezer dol-
lárt kapott egy-egy arcképeért s rövid idő alatt
hatalmas vagyont gyűjtött össze. Amerikából
gyakran hazalátogatott Budapestre és ott álla-
ndóan a szegényebb, tehetséges művészek támoga-
tása volt minden gondja. Utoljára 1937-ben volt
Pesten, amikor félévig tartózkodott szülővárosá-
ban s csak művész barátai társaságában lehetett
látni. A halál igazi magy művész kezéből ütötte
ki az ecsetet. Halmi ugyanígy agg kora ellenére
is festett még s képein nyoma se látszott az öreg-
ségnek, elfáradásnak. Képei közül jelesek Vil-
mos császárról, a Vanderbilt családról, Wilson
egykori elnökről készült arcképei.

A Semmitőszék felmentette a panamával vádolt bucaresti polgármestert

Sabaranu mérnök és Mateescu
vállalkozó perének epilógusa

Bucarestből jelenti: A legfőbb Semmitő-
szék hétfőn hirdetett ítéletet I. Sabaranu mér-
nök, a főváros Sárnga-kerületének volt polgárme-
stere és Al. Mateescu vállalati igazgató ügyé-
ben. Mindkettő ellen az volt a vád, hogy a Ste-
fan cel Mare bulvard aszfaltozása körül vis-
szaléléseket követtek el és komolyan nekáró-
sították a fővárost. A bíróság első- és másod-
fokon egy, illetőleg kétféle fogházra ítélte a vád-
lottakat, akik a legfőbb Semmitőszékhez felfo-
lyamodva, arra hivatkoztak, hogy a közvagyon
védelméről szóló törvény nem alkalmazható sem
a polgármesterrel, sem a vállalkozóval szemben,
mert a vonatkozó szerződést jóval a közvagyon-
védelmi törvény megjelenése előtt kötötték meg.

A legfőbb Semmitőszék előtt Al. Procop Du-
mitrescu ügyész magáévá téve a védelmi felfo-
lyamodásnak érvelését, Sabaranu elítélésének
megsemmisítését és a táblai főügyészség által a
Sabaranu ellen hozott ítélet súlyosbításáért be-
adott felfolyamodás elvetését kérte. A legfőbb
Semmitőszék megsemmisítette a Sabaranu el-
leni marasztaló ítéletet, Al. Mateescu ügyét pe-
dig újratárgyalásra visszaküldte a táblához.

Összehívták a képviselőház és a szenátus ülését

Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat:
December 11-re, hétfőre a kamara és a szená-
tus ülését összehívták. A kamara ülése délután
félnégy órakor, a szenátus ülése pedig négy óra-
kor kezdődik. A parlament elnökei felhívták a
törvényhozó testület tagjait, hogy a december
11-iki üléseken teljes számban igyekezzenek
megjelenni.

DIANA

megvédi egészségét.

**Konyhaművészeti kiállítás a szegények ja-
vára.** Temesvár. Saját tud. A Katolikus Női
Misszió vasárnap érdekes konyhaművészeti ki-
állítást rendez, amelyen hidegételkülönlegessé-
gek és művészi módon elkészített sütemények
kerülnek kiállításra. A kiállításon készítmé-
nyeikkel számos ügyes háziasszonyon kívül is-
mert éttermek, hentesek és cukrászok vesznek
részt. A kiállított ételek a téli segélyakció javára
eladásra kerülnek. A kiállítást a Katolikus Női
Misszió egyesületi helyiségében, Józsefváros, Bra-
tianu-utca 13. alatt rendezik meg s az vasárnap
déléltől 10 órától délután 7 óráig lesz nyitva.

Műkedvelő előadás, December 10-én, vasár-
nap délután 6 órai kezdettel a Csárdáskirálynőt
adják elő a nagyvárad Egitőiparosok Szövetsé-
gének műkedvelői. Előadás után tánc reggelig.

Csak öt darab fát! Temesvár. Saját tud. A
Katolikus Női Misszió a múlt vasárnapon a Jó-
zsefkülvárosban bonyolította le fagyűjtő akció-
ját, a szegények javára. Jövő vasárnapon — de-
cember 10-én — három további városrészben: a
Belvárosban, Gyárvárosban és Erzsébetvárosban
gyűjtenek tűzfát a szegények számára. A gyűjtő-
kocsik ezekben a városrészekben minden utcába
ellátogatnak, a gyűjtők minden ajtón kopogtatni
fognak. Mindenütt legalább öt darab tűzfát
kérnek a szegények számára.

**A NÉMET TUDÓSOK NEM FOGADJÁK EL
A NOBEL-DIJAT.** Bucarestből jelenti a rádió hí-
rszolgálat: Kuhn és Buchnan német orvos profesz-
sorok, akik a legutóbbi orvostudományi és ve-
gyésztudományi Nobel díjakat elnyerték, mint
Stockholmból jelenti, értesítést küldöttek a
stockholmi Tudományos Akadémia Nobel bizott-
sághoz közölvén, hogy a nékik juttatott díjakat
nem áll módjukban elfogadni. Magatartásukat
azzal indokolják, hogy a német birodalmi törvény-
intézkedések kimondják, hogy német tudósok nem
fogadhatnak el külföldi tudomány díjakat.

**Rejtélyes körülmények között mérgezésben
meghalt egy asszony.** Temesvár. Saját tud.
Bondra Katalin negyvenhat éves munkásnőt su-
lyos mérgezési tünetekkel szállították a kóször-
házba, ahol az asszony csakhamar meghalt. Be-
szállítása után még annyit közölt, hogy valami
pálinkától betegedett meg. Szállásadója Ko-
vács Zsófia gyárvárosi lakos eladta, hogy az
asszonynál megjelent egy kőműves, akit régebb-
ben ismert. A kőműves teát kért, amit az ass-
zony meg is főzött. Az asszony a teát megita-
ta, míg a férfi a teát csészével együtt a földhöz
csapta azzal, hogy annyira édes, hogy nem ké-
pes meginni. A szállásadó asszony véleménye
szerint a teában lehetett valami, ami az ass-
zonyt megmérgezte és néhány óra leforgása
alatt megölte. A vizsgálat megindult. Az ügyész-
ség a holttest boncolását rendelte el.

**Vakmerő betörők elvitték egy nagyvárad
üzvegyasszony megtakarított pénzét.** Nagyvárad.
Saját tud. Vakmerő betörés történt Biró Jánosné,
Kogalniceanu-utca 25. szám alatti lakásán. Az is-
meretlen tettesek kihasználva a házbelső távol-
létét, feltörték az előszobáját s behatoltak a la-
kásba. Az egyik szekrényben megtalálták egy kis
dobozban Biró Jánosné megtakarított pénzét,
negyven ezer lelt s nyomtalanul eltűntek. A betö-
rés fölfedezése után azonnal megindult a nyom-
ozás a tettes kézrekerítésére. Egy ismeretlen
fiatalembert gyanúsítanak a betöréssel, aki va-
sárnap kereste Birókat. Az ügyben egyébként
már több előállítás történt.

Temetések. Özv. Szilágyi Józsefné 63 éves
korában Nagyváradon meghalt. Temetése decem-
ber 7-én volt. — Filop Ilona 44 éves korában
meghalt. Temetése december 8-án lesz Chrís
községben. — Gavris György 31 éves korában
meghalt. Temetése december 8-án lesz Diószegen.
— Murányi János 70 éves korában Nagyvá-
radon meghalt. Temetése december 7-én volt.
(Caritas.)

Szilágyi Ida 92 éves korában Nagyvá-
radon I. G. Duca-utca 8. szám alatti lakásán meg-
halt. Temetése tegnap délután volt. (Erdélyi
„Concordia”.)

Zsebcirkálók

A kísértethajók legendái újraélednek

Hárman vannak testvérek: a *Deutschland*, az *Admiral-Scheer* és az *Admiral Graf Spee* Hadi dolgokban jártas olvasó azonnal fogja tudni, hogy a németek híres „zsebcirkálóiról” van szó. Aki szakértekezteket olvasott, az már azt is tudja, hogy ezeket az aránylag kisméretű, de nagy hatóerejű cirkálókat a németek azért építették, hogy háború esetén megbénítsák Anglia és Franciaország atlanti-óceáni hajóforgalmát.

Az angol-francia-német háború elején körülbelül egy hónapig nem történt semmi, ami a „zsebcirkálók” atlanti-óceáni jelenlétére utalt volna. Amikor az angol repülők először jelentek meg Kiel hadikikötője fölött, az angol és francia hírforrások szerint egy *Deutschland*-tipusú zsebcirkálót is sikerült eredményesen bombáznok.

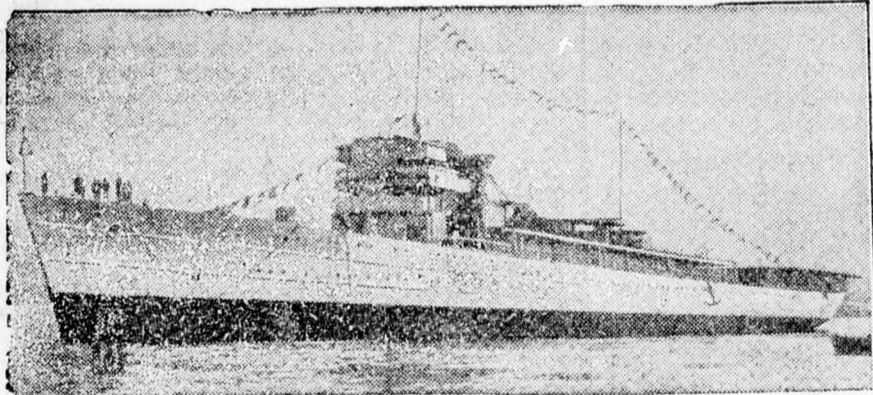
De hol volt a többi? Kifutott az óceánra? És vajjon mikor? Hadüzenet előtt vagy után? Annyi bizonyos, hogy a kódos, sötét éjszakák védelme alatt könnyen kifutottak a Balti tenger vizeiről a nyílt óceánra, hogy teljesítsék kötelességüket a német haditerv keretén belül. Tízezer mérföld hatóságárral és 20 csomós sebességgel eredményesen beavatkozhatott a tengeri kereskedelem terén dúló háborúba.

Öt nagy hadihajó üldözi a „kísértethajót”

Eltelt egy hónap. Október első napjaiban a lapok arról adnak hírt, hogy a *Clement* angol kereskedelmi hajót egy német cirkáló megtámadta és elsüllyesztette. A *Clement* kapitánya szerint a német hadihajó az „Admiral Scheer” zsebcirkáló volt. Ezt a jelentést azonban hivatalos helyről nem erősítették meg. Hogy mégis komolyan vették a *Clement* kapitányának a jelentését, azt angol és francia nehéz cirkálók portyázó kifutása bizonyítja. Három angol cirkáló: a *Renown*, a *Repulse* és a *Hood*, két francia páncélos: a *Dunkerque* és a *Strasbourg* indult el a német kísértethajó üldözésére. Angol és francia szakértők szerint ezek a hadihajók gyorsabbak, jobban felfegyverezettek, mint a zsebcirkálók. Bármelyik felveheti a harcot akár egyszerre két zsebcirkálóval is.

Három hét múlva, október 22-én hadijelentés érkezik Londonba:

„Angol cirkáló elsüllyesztette az Atlanti-óceán déli vizein a Schwabenland nevű német felfegyverzett teherhajót. A legénységét és tisztjeit foglyul ejtették. A hajón találták meg az elsüllyesztett *Clement* vezetőmérnökét és legénységének egy részét.” Ezek szerint a *Clement*-et nem az „Admiral Scheer” süllyesztette el. Azonban

A „Schwabenland” — lobogódiszben

Mabille du Chesne

az angol admirális nem adott ki hivatalos jelentést ezuttal sem. A figyelem pedig lassan elterelődött a „zsebcirkálókról”.

A City of Flint esete homályban marad

Október vége felé azonban újra megjelentek a kísértethajók. Október 23-án megjelent Munnamsk orosz kikötőben a *City of Flint* amerikai gőzös. Tizennyolc főnyi német szákmánylegénység vezette. A hajó kalandos és körülményes szabadulását és visszatérésének történetét most már ismerjük.

A német legénység egyes jelentések szerint a Schwabenlandról szállt át az amerikai hajóra. Ezek szerint tehát az angol cirkáló jelentése a Schwabenland elsüllyesztéséről kitalálás volt.

New-Yorkban néhány nap múlva a lapok azt jelentik, hogy a *City of Flint* az Emden német cirkáló fogta el. Zürichben ugyanakkor azt írják a lapok, hogy a *Deutschland* fogta el a *City of Flint* és nem az Emden. A *Deutschland* átszállította az amerikai hajóra az elsüllyesztett angol Stonegate 38 főnyi legénységét és tovább folytatta titokzatos utját.

Oslóban ugyanezen a napon azt írják a Stonegate egy Frondheimba érkezett matrózájának a vallomása után, hogy a *Deutschland* fogta el az amerikai hajót.

Igy lehetne folytatni a találgatásokat és véleményeket, akár az ellentétes vallomásokat és jelentéseket is. A sokféleségből a kísértethajók meseje elevenedik fel újra.

Az angol admirális megszólal...

Az alsóházban Winston Churchill nyilatkozott az eseményekről:

„Két *Deutschland*-tipusú német hadihajóról érkeztek jelentések az admirálisához. Az egyik az Atlanti-óceán északi, a másik a déli vizein cirkál. A bizonyítékok erre vonatkozólag ugyan ellentmondók, azonban kétséget kizáróan megállapítható legalább egy német hadihajó jelenléte. Birtokunkban van olyan tengerészeknek az egybehangzó vallomása, akik a *Deutschland* foglyai voltak”.

Érdekes, hogy Churchill nem hivatkozott a német szákmánylegénység vallomására. Ezek keményen hallgattak és ez becsületükre is válik. Így irnak róluk a francia és angol lapok is.

A francia haditengerészet hivatalos közlönye, a *Moniteur de la Flotte* nagy cikket szentelt ennek az ügynek november 2-i számában.

A *Gileanis* nevű portugál kórház-hajó, amely Terra Nováról érkezett Lisszabonba, találkozott a *Deutschland* német cirkálóval. Ennek a jelenléte tehát biztosra vehető.

A másik kettőről még nincs kiderítve, hogy a nyílt óceánon cirkálnak. Az angol lapok egykedvűen vallják be, hogy majd az újabb áldozatok bizonyítják csak be a *Deutschland* testvéreinek a jelenlétét.

* Aranyérménél és bédugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar igen jótévő megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Tíz kisebbségi színház nyert működési engedélyt az ország területén

Kolozsvárról jelentik: Marcus Stefan művészeti felügyelő, aki Erdély színészeti ügyeit intézi, megküldötte az erdélyi városok vezetőinek a miniszteri engedéllyel működő kisebbségi színházak névsorát azzal, hogy a város közművelődési osztálya gyakoroljon megfelelő felügyeletet ezen színtársulatok működése felett. A névsorban a következő nevek szerepelnek: Hegedűs Miklós, Jódy Károly, Mihályi Károly, Antal Lajos, Thalia r.-t., Ongyertb Gusztáv, Mészáros Béla, Kozma Hugó, Szabadkay Miklós, Hevesi Miklós. Ami a város ellenőrzési tevékenységét illeti, ennek ki kell terjednie a következőkre: a szövegek láttamozása, aminek ott kell szerepelnie a szöveg minden lapján, a szerzői díjak kiegyenlítésének ellenőrzése, ne legyenek a társulat által előadott szövegekben sértő kifejezések, a színész szindikátusi tagdíjak kiegyenlítésének ellenőrzése, valamint az ehhez hasonló ténykedések figyelemmel kísérése. Végül rámutat a művészeti felügyelő átirata arra is, hogy a katonai öltözetek (egyenruhák), valamint népviseletek használata tekintetében azok a szabásminták és előírások mérvadók, amelyeket a Thalia r.-t.-nek írtak elő a kolozsvári katonai és polgári hatóságok.

A havi tízezer leinél kisebb alkalmazotti fizetések és munkabérek után is megkövetelik a szerződési repülőbélyegilleték lerovását

Kolozsvárról jelentik: A munkaadók sok esetben nincsenek tisztában azzal, hogy miképpen kell a munkaszerződéseket illetkezni. Tájékoztatásul közöljük, az érvényben lévő törvények szerint, a munkaszerződések bélyegilletékei a következők:

A kollektív szerződések minden esetben mentesek a kincstári bélyegilleték alól, tekintet nélkül arra, hogy 1939 április elseje előtt, vagy azután jöttek létre. A kollektív szerződések azonban egyezrelekes repülőbélyegilleték alá esnek, tekintet nélkül arra, hogy mikor kötötték meg azokat.

Az egyéni frott munkaszerződések, ha azok 1939 április elseje előtt jöttek létre és ezután az időpont után is érvényben maradtak, 10.000 lei havi fizetésig mentesek a kincstári bélyegilleték alól, a 10.000 leien felüli fizetések után pedig úgy az 1939 április elseje előtt, mit ezután 1.2 százalékos kincstári bélyegilletéket kell leróni. Az frott munkaszerződések tekintet nélkül a fizetés nagyságára, egyezrelekes repülőbélyegilleték alá esnek.

Az 1939 április elseje után megkötött frott egyéni munkaszerződések, ha 10.000 leinél kisebb havi fizetésről van szó, csak egyezrelekes repülőbélyegilleték alá esnek. A havi 10.000 leit meghaladó fizetés esetén 1.5 százalékos kincstári bélyegilleték és egyezrelekes repülőbélyegilleték rovandó le.

A szóbeli egyéni munkaszerződések, ha azokat 1939 április elseje előtt kötötték meg és ezután az időpont után is érvényben maradtak, sem kincstári, sem repülőbélyegilleték alá nem esnek, tekintet nélkül arra, hogy milyen összegű fizetésről van szó. Ha a szóbeli munkaszerződés 1939 április elseje után jött létre, a 10.000 leinél kisebb havi fizetés után csak egyezrelekes repülőbélyegilleték rovandó le, a havi 10.000 leit meghaladó fizetés után pedig 1.5 százalékos kincstári és egyezrelekes repülőbélyegilleték fizetendő, az adóval egyidejűleg.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik.

Szép, fűszta, világos szobák. minden modern kényelmel.

(Központi fűtés, hideg- meleg folyóvíz, telefon, stb.)

Polgári szálló — polgári árak!

Megszűnt a társadalmi szolgálat

Sibiceanu miniszterelnökségi alminiszter kapott megbízást a megszüntetett szervezet felszámolására

Bucurestiből jelentik: A társadalmi szolgálat tevékenységét az előző kormány megszüntette és Most, mint az „Universul” jelenti, M. Sibiceanu miniszterelnökségi alminiszter kapott megbízást arra, hogy a társadalomszolgálatához tartozó hivatali személyzet és a szolgálat tulajdonát képező anyagok elosztásáról gondoskodjék. Hasonlóképpen Sibiceanu feladata lesz gondoskodni arról, hogy kifizesse azokat a tartozásokat, amelyek a társadalmi szolgálat megszüntetésével kapcsolatosan rendezetlenek maradtak.

A Magyar Népközösség a mezőbaji árvíz károsultak segítségére siet

A megyei vezetők az árvíz színhelyén

Nagyvárad. Saját tud. A szokatlan méretű őszi esőzések az ország több részén árvizeket okoztak. Biharmegyéért sem kímélte meg az árvízveszedelem és mint emlékeztetés, a megye több részében nagyobb területeket öntött el a víz. Legsúlyosabb volt a helyzet a szalontai járásban, ahol a Fekete Körös okozott áradásokat. Az árvíz teljes erővel zúdult Mezőbaj és Tamásda községekre és csupán Biharmegye területén 4 ezer kat. holdnyi területet öntött el.

Mezőbaj község tanyavidékét éjszaka lepte meg az árvíz, úgyhogy a tanyák lakói még a legszükségesebb ingóságokat sem tudták megmenteni. A falu óriási kárt szenvedett. Az egykor virágzó tanyák még mai napig is iszapfakaró alatt fekszenek, úgyhogy odavesztett az egész őszi vetés, az összes tanyai házak rombadőltek és a tanyasi gazdák állatai is elpusztultak.

A Magyar Népközösség figyelmét nem kerülte el az a súlyos csapás, amely Mezőbaj községet érte.

De a Népközösség más úton is megpróbálja az árvíz károsultak felkarolását. A napokban Markovits Kálmán megyei tagozati elnök és Árvay Árpád főtitkár kiszállt Mezőbaj községbe és felkereste az elöntött tanyavidéket. A Népközösség megyei vezetői személyesen győződtek meg arról a szörnyű pusztításról, amit az árvíz a községben okozott. Megállapították, hogy 14 tanya omlott össze és az anyagi kár kb. 4 millió 300 ezer lei. Majd érintkezésbe léptek a kárt szenvedett lakossággal és meghallgatták panaszait.

A Népközösség biharmegyei irodája az árvízről jelentést küldött az országos Központnak és kérte azt, hogy a legnagyobb odaadással igyekezzen segítséget szerezni az árvíz sújtotta község károsultjai számára.

Szolgáltatásos gyógyszertárak Nagyváradon:

Pénteken a következő nagyváradai gyógyszertárak tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Clorogariu No. 1. Telefon 13-76.

Órangyal, Str. Alexandri,

Oroszlán, Piata Mihai Viteazul 14. Telefon 23-35.

Szent István, Str. General Bolban.

Aranyas, Piata Unirii No. 6. Telefon 25-74.

Szombaton éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot:

„Szent Antal” Bv. Reg. Ferdinand. Tel. 13-55.

„Kigyó”, Piata Regina Maria. Tel. 29-63.

„Csillag”, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-51.

„Aranykereszt”, Piata Unirii (Zsigmondovits és Barla), Telefon 28-52.

„Diana”, Str. Astra No. 18. Telefon 32-57.

Visszahelyezték állásába az államnyelv hiányos tudása miatt elbocsátott vasutasok egy részét

A vasutasok nyugdíjgyesülete egész Erdélyre és Bánságra kiterjesztette működését

Kolozsvár. Saját tud. Tegnap délelőtt tartotta a kolozsvári Casa Muncii CFR nyugdíjas egyesület rendes évi közgyűlését. A gyűlésen Crisan Ioan elnök bejelentette, hogy a kolozsvári Casa Muncii miniszteri jóváhagyás mellett ezentul az összes erdélyi és bánáti CFR nyugdíjasok ügyét is felkarolja és az egyesület az erdélyi és bánáti Casa Muncii nevet fogja viselni. Azután rátért azoknak a vasuti alkalmazottaknak ügyére, kiket az államnyelv nem tudása miatt annak idején állásaikból elmozdítottak. Ezeknek az ügyében a napokban Bucurestibe utazik, hogy megsértesse a kormányt az elbocsátott alkalmazottak visszahelyezését állásaikba. Az elbocsátott vasuti alkalmazottak egy részét — az elnök bejelentése szerint — az állam már vissza is helyezte állásaikba.

A közgyűlés ezután rátért a tagsági díj szabályozására, mely az új alapszabály szerint továbbra is személyenként 10 lej marad, majd a nyugdíjasok temetkezési szövetkezetének díjait szabályozzák, mely szerint minden tag, aki beiratkozott a temetkezési szövetkezetbe, tag halálakor 20 lej köteles a szövetkezet pénztárába befizetni. A befolyt összeg alapul szolgál az elhunyt tag családjának segélyezésére. Ezután sor került annak a bizottságnak megválasztására, mely az ünnepek alkalmával az állástalan vasuti alkalmazottak és vasuti nyugdíjasok segélyezését intézi. A tagok nagy tetszéssel fogadták azt a tervet, hogy a segélyre utaltak részére gyűjtést rendezzenek és a gyűjtés által befolyt összegből fát, cukrot, zsírt és mindennemű közszükségleti cikket szerezzenek be, melyet ötven állástalan vasuti alkalmazott és nyugdíjas között a karácsonyi ünnepek előtt kiosztanak.

Három fontos munkatérre szólítja hivatása a Katolikus Munkásegylet:

keresztény világnézeti irányítás, a munkások szellemi képzése és a szűkölködők megsegítése

Temesvár. Saját tud. A Katolikus Munkásegylet, amely egyidőben, mint emlékeztetés, nagy szerepet töltött be különösen Temesváron és vidékén, majd működését nem fejtette ki kellő mértékben, új vezetőséget kapott, amely most tartotta meg első választmányi ülését, hogy a viszonyokhoz mért irányelveit megszerezze.

Ördög János elnök megnyitászavaiban utalt arra, hogy az európai háború kitörése óta az egyesület új választmánya most ült össze először. Az idők során sokminden megváltozott. Mutatkozik ez a változás a tagok anyagi helyzetében, de megcsappantak az egyesület anyagi erőforrásai is, úgyhogy az nem nyújthat olyan mértékben anyagi segítséget, amint az a múltban történt. Az egyesület azonban így is, erejéhez képest kívánja a nyomort enyhíteni. A vezetőség például elhatározta, hogy a városzélti Kardostelepen lévő napközi gyermek-otthont erejéhez mérten támogatja s a jözséffalvai tüzkárosultak javára is gyűjtést indított, amely pénzdományokat, de elsősorban természetbeni adományokat eredményezett. Javasolta végül az elnök, hogy a választmány körlevelet intézzen az egyházmegyei papsághoz, hogy támogassa az egyesületet, amely a dolgozókat helyes utra igyekszik vezetni.

A javaslatot elfogadták, mire Rohner Károly tanár, az egyesület főtitkára előterjesztette jelentését és beszerezte az egyesület jelenlegi működésének irányait. A Katolikus Munkásegylet dicsőséges, nagy múlttal rendelkezik, — mondotta — s az új vezetőség, amely öt hónappal ezelőtt állt a munkába, mindeképpen át van hatva ennek az egyesületnek a szükségétől, bár kétségtelen, hogy ezidőszert más a szerepe, mint annakelőtte volt. Az új munkügyi törvények értelmében a munkásság anyagi érdekeinek képviselője és védelme, valamint a szakmai ügyek a céheket illetik és az egyesület a munkaközvetítést sem eszközölheti már. Az egyesület a munkásság anyagi előnyeinek előmozdítását sem kezdeményezheti. Mindamelllett főleg három fontos munkatérre szólítja az egyesületet kötelességadata. Ezek: a katolikus munkásság világnézeti irányítása, szellemi képzése s a szükségben levők anyagi megsegítése. Különösen a világnézeti szempont tekintetében tagadhatatlanul nagy az elhivatottsága az egyesületnek — fejtette ki a továbbiakban Rohner főtitkár. Köztudomású, hogy a munkásságot a múltban mennyi mindenféle „világmenítő” eszmékkel vezették félre. Ilyen tévtanokkal nem lehet a társadalom problémáit megoldani. Szegények mindig voltak és lesznek is, s csak a földi javak méltá-

nyos elosztása és egyes társadalmi rétegek kiszármányolásának megszüntetése lehet ebben a tekintetben ideális cél. Mindezt csak a kereszténység alapelvei révén érhetjük el.

A főtitkár ezután különböző adminisztratív természetű ügyről számolt be és közölte, hogy az egyesület felszólítja az összes volt tagokat, hogy újra belépjenek egyesületükbe. Egyelőre hétfői, szerdai és csütörtöki napokon este 6-tól 9 óráig tartanak hivatalos órákat, amikor is a tagok ügyebajos dolgaikat intézhetik s a könyvtárt igénybevehetik. Lépéseket tesz a főtitkár, hogy a Katolikus Munkásegylet is újra megjelenhessék.

Ezután többek közt elhatározták, hogy januárban teadélután rendeznek, az összetartozandóság érzésének fokozására.

Apróhirdetések

Különféle

szavanként 3 lei

Intelligens

szerény, középkorú nőt 2 tagu családhoz keresek. Nagyvárad, Pavel-utca 4. II. emelet, apartm. 7.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

teljesen új biberette bunda. Cim a kiadóban.

Órák, ékszereket garancia mellett javítok. Aranyat, ezüstöt, brilliáns tárgyakat magas áron vesznek. Hasliuger János ékszerész, Nagyvárad, Bdul Regele Ferdinand 8. szám.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda L. L.

Nagyon

magas árat fizetek brilliáns tárgyakért. — Herbst ékszerárúház, Nagyvárad, Bulevardul Reg. Ferdinand 3.

Lakás

szavanként 3 lei

Egyszobás,

konyhas lakás mellék-helyiségekkel kiadó. — Nagyvárad, Parcel Carmen Silva No. 6.

Központban

kiadó csinosan butorított szoba, nagyon olcsón, azonnalra is. Nagyvárad, A. Muresanu 5., utcai lakás.

Garzon lakás

Duca-u. 23. alatt kiadó, esetleg irodának is.

Különbejárattú

üres szoba kiadó. — Nagyvárad, Andrei Muresan-u. 3. szám.

SZÍNHÁZ

„Mégis szép az élet“

A Thalia operettegyüttese vasárnap mutatja be a fenti operettujdonságot Nagyváradon

Tegnap este véget ért a Thalia operettegyüttesének háromnapos ciklusa, de vasárnap már megint itt játszik a kitünő társulat. A Paprikás csirke hatalmas sikere újra bizonyítja, hogy jó darabra, jó előadásra bőven van közönség ebben a városban. Előrelátható tehát, hogy a vasárnap kezdődő háromnapos ciklus ugyanolyan hatalmas sikert fog hozni, mint az eddigi operett ciklusok.

Ezuttal Siklóssy Pál legújabb operettjét, a Mégis szép az élet című új ujdonságot mutatja be a társulat. A Mégis szép az élet messzehangzó pesti sikere után a legtöbb külföldi színház megszerezte a darab előadási jogát, s így természetesen Kolozsvárott is bemutatják már, ahol szintén maradandó sikert aratott. A Mégis szép az élet a derültség, a jókedv, az életöröm operettje, amely arra készült, hogy két és félórán át maradéktalan szórakozást nyújtson.

A mai időkben különösen fontos az a gondolat, hogy bármi történjék is a nagyvilágban, bármilyen sötét szennvedélyek kavargjanak is körülöttünk, bármennyire kétségessé váltak is az emberiesség alapvető értékei, ennek dacára Mégis szép az élet.

Az operettujdonságot mindössze három előadásban mutathatja be a társulat, tanácsos lesz

tehát jegyekről elővételben gondoskodni.

A ciklus műsora egyébként a következő:

A THALIA OPERETTEGYÜTTESÉNEK MŰSORA:

Vasárnap délután 3 órakor: **Paprikás csirke.**
Vasárnap délután 6 órakor: **Mégis szép az élet.** (Siklóssy Pál nagy sikerű operettujdonsága. Rendező: Gróf László. Vezényel: Szabó Ica. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Rajnai Elli, Czopán Flóri, Gróf László, Ditrői P. Béla, Csóka József, Csengeri Aladár, Szendrey Mihályó Réthely Ödön, Deésy Jenő, stb. Premierbérlet 6. szám.)

Vasárnap este román előadás.
Hétfő este: **Mégis szép az élet.**
Kedd délután 5 órakor: **Paprikás csirke.**
Vasárnap este 9 órakor: **Mégis szép az élet.** (Bucseelőadás.)

Ajándékok

nagy választékban már 20 leitől feljebb
Hans Gierling

órás és ékszerésznél
Nagyvárad, Parcul Traian 6.

Veszek ékszereket és cserélek régi tárgyakat ujakra.

A december havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

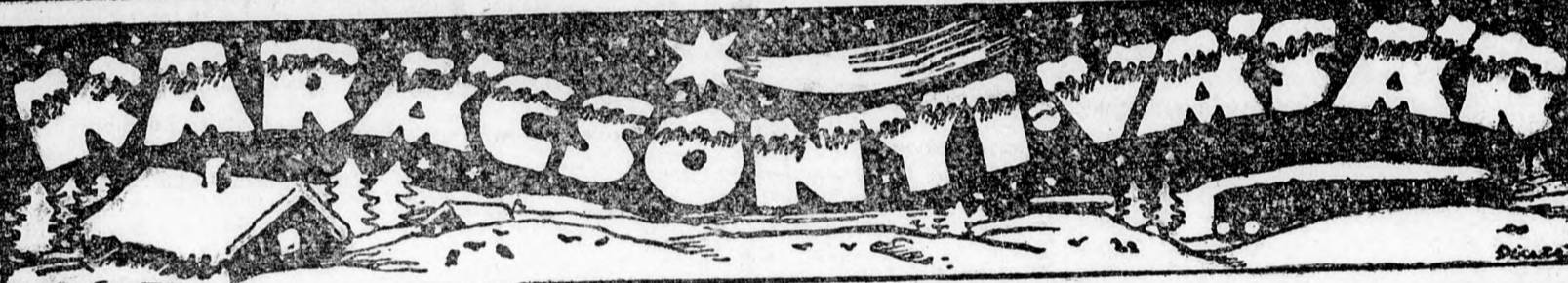
Nagyvárad. Saját tud. A város vezetősége az alábbiakban közli a decemberi légvédelmi előadások pontos sorrendjét:

5. December 8-án a H és J kezdőbetűsök.
6. December 9-én a K kezdőbetűsök.
7. December 11-én az L és M kezdőbetűsök.
8. December 12-én a N és O kezdőbetűsök.
9. December 13-án a P kezdőbetűsök.
10. December 14-én az R kezdőbetűsök.
11. December 15-én az S kezdőbetűsök.
12. December 16-án a T kezdőbetűsök.
13. December 18-án a V kezdőbetűsök.
14. December 19-én az U és Z kezdőbetűsök.

A légvédelmi előadásokat a Katolikus Kőr nagytermében tartják a fenti napokon 3 órától 5 óráig. Az előadásokon való részvétel kötelező a város minden 7 és 60 év közötti lakosára, ha nem vonatkozik rájuk a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakaszának rendelkezése. Azok, akiknek van gázálcuk, vigyék magukkal az előadásra, hogy a gázkamrába bemehessenek. Mindenkinek magával kell vinnie az előadásra a légvédelmi könyvecskéjét, hogy azt láttamozhassák és nyilvántarthatóak. A tévedések elkerülése végett a könyvecské szelvényére olvasható irással rá kell vezetni a könyvecské betűjét és számát. Azokat, akik igazolatlanul hiányoznak a légvédelmi előadásokról, a légvédelmi törvény 63-ik szakasza értelmében 500 leitől 2000 leig terjedő bírsággal, vagy egy naptól egy hónapig terjedő rendőrségi fogsággal büntetik.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén
Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Regények és útleírások:

Aldrich: Száll a fehér madár . . .	66	"	"
" Családi kör . . .	60	"	"
" Ella kisasszony . . .	66	"	"
Balla: Megszébbelt . . .	132	"	"
Botto: Orvosok . . .	115	"	"
Burger: Bölcsőre hulló fények és árnyak . . .	90	"	"
Bourget: Szemkőst a halállal . . .	60	"	"
Bagyi: Kiválasztottak . . .	173	"	"
Bordeaux: Ősi hájlék . . .	158	"	"
Balásházy: A láthatatlan ellenség . . .	35	"	"
Barclay: Esti dal . . .	137	"	"
" Az elválasztó fal . . .	108	"	"
Cronin: Réztábla a kapu alatt, füzve . . .	185	"	"
" " " kötve . . .	238	"	"
" A kalapkirály I—II. . .	324	"	"
" Ezt látják a csillagok . . .	314	"	"
Claudel: A selyemcipő . . .	110	"	"
Egry: Zsarátnokot dobott az Ur . . .	132	"	"
Forster: Amerika álma . . .	148	"	"
Le Fort: A gettóból jött pápa . . .	80	"	"
Gáspár: A világ orvosa . . .	215	"	"
Jean de La Bréte: Kisértő árny, füzve . . .	110	"	"
Jean de La Bréte: Kisértő árny, kötve . . .	140	"	"
Kühnelt: Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik . . .	115	"	"
Krane: Magna Peccatrix, kötve . . .	155	"	"
Kenneth: Északnyugati átjáró I—II. . .	297	"	"
Kállay: Báthory István, füzve . . .	247	"	"
" " " kötve . . .	342	"	"
Lyttkens: Né várjatok vacsorára . . .	66	"	"

Misciatelli: Savonarola . . .	125	"	"
Mitchell: Elfújta a szél . . .	264	"	"
Nagy Méda: Hét ősz, egy tavasz . . .	35	"	"
Orczy: Okos Pimpernel . . .	66	"	"
" Összekuszált fonál . . .	66	"	"
Pakocs: Édua áldozata . . .	130	"	"
Possonyi: Üldözni fognak titeket . . .	202	"	"
Regnier: Az elvesztett drachma . . .	120	"	"
Somogyváry: A város meg a sárkány, füzve . . .	92	"	"
" " " kötve . . .	144	"	"
Sienkiewicz: Volodjovszky úr . . .	110	"	"
" Keresztes lovagok . . .	110	"	"
" Quo vadis? . . .	126	"	"
Tarcsai: Masóino . . .	105	"	"
Luttor: Róma . . .	95	"	"
Tóth: Pénztár 9-től 2-ig . . .	202	"	"
Zsigray: Erzsébet királyné, díszkötés . . .	288	"	"
" " " Római százados, kötve . . .	270	"	"
Velösi: Orosz titok . . .	40	"	"
Williamson: Az arany csönd . . .	101	"	"
" " " Titokzatos történet . . .	144	"	"
Markó: Szibérián át a kolostorig . . .	60	"	"
Elmet Lavery: Az Ur katonái (színdarab) . . .	70	"	"
M. rjai: Sedantól Prágáig . . .	310	"	"
Baktay: India, díszkötésben . . .	435	"	"
Erdödi: Napsütéses Indiában, füzve . . .	200	"	"
" " " kötve . . .	235	"	"
Erdödi: Mumiák és Minaretek . . .	200	"	"

Bangha: Dél keresztje alatt . . .	125	"	"
" " " Amerikai missziós köruton . . .	44	"	"
Böle: Spanyalföldön . . .	285	"	"
Kühár: Barlangok, sírok, kupolák . . .	40	"	"
Dr. Lippay: Titokzatos Keleten . . .	145	"	"
Nyisztor: Mandarinok, kulik, misszionariusok . . .	180	"	"
Papini: Góg . . .	95	"	"

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé egészvásznonkötés, vörösmetszés . . .	Ára 303 Lei
Missalé bőrkötésben, vörösmetszés . . .	576
Tóth Tihamér összegyűjtött művei . . .	
22 kötetben. Dús aranyozásu, egészvásznonkötésben . . .	3900
Schütz: Szentek Élete négy kötetben, füzve . . .	432
" " " " Félvásznonkötésben . . .	576
" " " " Egészvásznonkötésben . . .	648
" " " " Díszvásznonkötésben . . .	864
" " " " Luxusbőrkötésben . . .	1224
Schütz: Dogmatika I—II. . .	900
Teljes szentírás öt kötetben, tokban . . .	1440

Legalább 500 lei értékű rendelés után öt százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén tíz százalék kedvezmény dec. 5-től 1940 január 15-ig.